ԻԴ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6298 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 28 / 11 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1906 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 23 ՇԱՊԱՆ 1324 ԻԴ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6298

[illegible]

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՂԱԼԹԱ, Վօյվօտա, Քէօմիւրճիւ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK„
Galata, Constantinople

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	160
» » »	վեցամսեայ	[illegible]
» » »	եռամսեայ	40
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40
» » »	վեցամսեայ	20

Դրամի փոխարէն փաստի փուլ կ'ընդունուի, գրուշի փուլը 100 գրուշի հաշուով:
[illegible]

Բաժանորդագրութեանց համար պէտք է դիմել Խմբագրատան:

20 ՓԱՐԱ 20

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆ

(ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԹԵՐԹԵՐԷ)

Գերմանական ինքնօրէն դքսութիւններէն Պրունսվիքի խնամակալ Ալպերթ իշխանին մահը կնճռոտ խնդրի մը դուռը բացաւ Գերմանիոյ քաղաքական կացութեան մէջ եւ գրաւեց օտարներուն ուշադրութիւնն ալ, ներկայացնելով երեւոյթ մը թէ գերմանական միութիւնը վերջնական ձուլուած եւ մէկ [illegible] վերածուած չէ նշանակելի տարրերէն:

Բայց տեսնենք թէ ի՞նչ է Պրունսվիքի խնդիրը: Ինչպէս յայտնի է, գերմանական պետական կազմութիւնը 26 մասերէ բաղկացեալ դաշնակցական միութիւն մըն է, որոնց 22ը բոլորովին ինքնօրէն երկիրներ են, ժառանգական թագաւորներով, կամ մեծ-դուքսերով, կամ դուքսերով եւ կամ իշխաններով: Երեքը հանրապետութիւններ են իրենց յատուկ Սենատներով, այն է Համպուրկ, Պրէմա եւ Լիւպէք ազատ (հանզէական) քաղաքները: Իսկ մէկն ալ կայսերական գաւառ մըն է, այսինքն Ալզաս-Լորէն, որ կը կառավարուի ուղղակի կայսրէն ընտրուած կուսակալով մը, ոչ-ժառանգական ու փոփոխելի:

Արդ, Պրունսվիքն ալ այս ինքնօրէն դքսութիւններէն մէկն է, որ պէտք է ունենայ իր ժառանգական դուքսը: Երկրին տարածութիւնն է 3672 քառակուսի քիլոմեթր, իսկ բնակչաց թիւը 464,000: Բայց արդէն Պրունսվիքի դուքսը նաեւ տէր էր Հանովերի թագաւորութեան, որ երբեմն Անգլիոյ կը պատկանէր, զի 1714էն ի վեր Հանովերի գերմանական ընտանիքէն կը սերէր Մեծն-Բրիտանիոյ թագաւորական տունը, եւ [illegible] Անգլիա Պրունսվիքի դուքսին ձգեց Հանովերը՝ ներքնական ցանկութեանց հետ կապ չունենալու համար. ասկէ [illegible] է որ խնդիրը կը կնճռոտի:

Պրուսիա 1866ին Շլէզվիգ-Հոլշթայնի պատերազմէն ետքը գրաւեց եւ իրեն կցեց Հանովերի երկիրը, նախկին Պրունսվիքի դուքսին բողոքներուն եւ ընդդիմութեանց հակառակ, որ չէր ուզեր հրաժարիլ իր հայրենի ժառանգութեան այդքան կարեւոր մէկ մասէն: Բայց Պրուսիա կարեւորութիւն չտուաւ անոր բողոքներուն: Իսկ երբ կայսրութիւնը կազմուեցաւ 1871ին՝ Պրունսվիքի դուքսը հրաւիրուեցաւ կամ ինքնայօժար հրաժարիլ Հանովերի երկրէն եւ կամ ձգել նաեւ Պրունսվիքի դքսութիւնը, որպէս զի ներդաշնակ Գերմանիոյ գահերուն մասերուն մէջ դժգոհ տարր մը չգտնուի, եւ կեդրոն չգտնեն այլեւայլ դժգոհներու: Դուքսը լաւ համարեց Պրունսվիքն ալ ձգել քան իր հայրենի իրաւունքէն հրաժարիլ: Այն օրէն մինչեւ հիմա Պրունսվիքի դքսութիւնը թէեւ իր ինքնօրէն վիճակը կը պահէ գերմանական միւս ինքնօրէն երկիրներուն պէս, բայց մինչդեռ անոնց իւրաքանչիւրին վրայ բնիկ ժառանգական թագաւորը, կամ մեծ-դուքսը, կամ դուքսը կ'իշխէ [illegible], Պրունսվիքը կը կառավարուի խնամակալութեամբ մը, որ առժամանակեան նշանակութիւն ունի: Վերջին խնամակալը Ալպերթ իշխանը Հոհենցոլլեր մըն էր, այսինքն Պրուսիոյ թագաւորական տան անդամներէն էր եւ կը պաշտօնավարէր 1886էն ի վեր, որով 21 տարիէ ի վեր խնդիրը դրուած էր: Դուքսին մահը նորէն արթնցուց եւ արծարծեց զայն: Վասն զի դուքսը յաջորդն է Քըմպըրլէնտի դուքսին, որ իր հօրը բռնածը կը պաշտպանէ [illegible]: «Կամ Հանովերի միասին եւ կամ ոչ բնաւ Պրունսվիք»ը կ'ըսէ: Մինչ եթէ յօժար ըլլայ Հանովերէն հրաժարելով անոր վրայ ունեցած իրաւունքներէն, երկրորդը պատրաստ է իրեն համար: Թէ՛ գերման կայսրութիւնը եւ թէ դքսութեան երկրին ժողովուրդը եւ պաշտօնական մարմինը սիրով կ'ուզեն որ այս խնդիրը մէկանգամ ընդ միշտ լուծուի, բայց Քըմպըրլէնտի դուքսը անդրդուելի է եւ անհաշտ:

Պրունսվիքի դքսութեան ժողովուրդն ալ կը փափաքի որ իր բնիկ դուքսը իշխանութեան աթոռը անցնի, ինչպէս որ իր պաշտօնական մարմինը, Սենատ. Ժողովն ալ այդպիսի բաղձանք յայտնեց եւ հաղորդեց պաշտօնապէս գերման կայսրութեան եւ Քըմպըրլէնտի դուքսին միջնորդութեամբ: Սակայն մինչ կը յուսացուէր որ անիկա այս անգամ տեղի տար եւ հեռ կենար իր պահանջումներէն Հանովերի վրայ, անիկա նորէն յայտարարեց թէ նշանակելի մը անգամ չի կրնար հրաժարիլ, որով գերման կայսրութեան նախարարութիւնը ու պետական դաշնակ պաշտօնապէս հաղորդեց թէ չեն կրնար ներել որ Քըմպըրլէնտի դուքսը Պրունսվիքի աթոռն ելլէ. այսպէս խնդիրը նորէն բաց մնաց:

ԳԻՏԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

ՀՐԱԲԽԱՅԻՆ ՓՈՇԻՆԵՐԸ

Գիտական թերթի մը մէջ զեկոյց մը հրատարակուած է Գ. Է. Վանտէն Պրոքի կողմէ, որ կը պատմէ թէ անցեալ ապրիլ 11ին երեկոյեան ժամը 6 ուկէսին Պրիւսէլ կը գտնուէր քանի մը ընկերաց հետ, երբ դիտեց որ օդին մէջ թանձր մշուշ մը կար, մառախլապատ երեւոյթով, [illegible] խոնաւութեամբ ու դեղնորակ գոյնով:

Այդ երեւոյթը անգամ մը չէր բնաւ. Գ. Վանտէն Պրոք գիտէր որ Պրիւսէլի [illegible] եւ նոյն իսկ [illegible] այդ մշուշը: Ուրիշ վկաներ ալ կը հաստատեն այդ բանը:

Արդ, դիտուած երեւոյթին յաջորդ օրը, ապրիլ 10, մինչեւ այն պահուն մոխիրներով Բոռբէզի մէջ անձրեւած էր հրաբխային փոշին, որ Վեզուվեան ծագում ունէր: Ֆրանսայի, Զուիցերիոյ եւ Իտալիոյ զանազան կողմերէն ալ դիտուած էր այդ հրաբխային փոշին:

Եթէ երբեք Գ. Վանտէն Պրոք շարունակէր իր զննութիւնները, պիտի կրնար հաստատել թէ այդ երեւոյթը ամէն որ կը պատահէր [illegible] եւ նոյն իսկ [illegible] մէջ: Գ. Վանտէն Պրոք նաեւ պիտի կրնար գտնել որ մեր [illegible], գլուխը եւ ձեռքերը [illegible] կ'ողջունէին [illegible]: Այդպէս հրաբխային փոշիներով ծածկուած մթնոլորտ մը մեր աչքերուն, այդ երեւոյթը դիտուած ըլլալու է, ժամանակ առ ժամանակ [illegible], որոնց [illegible] կը վերագրէին այդ բանը: Միւս [illegible]:

Հրաբխային մոխիրներու անցքին ծառայութիւնը մթնոլորտին մէջ՝ նոր բան մը չէ, եւ շատ անգամներ դիտուած է Քրաքաթոայի [illegible] ի վեր, որուն [illegible] երկար տարի յաջորդաբար վերլուծութիւնները [illegible] մը կ'արձակէին:

Սակայն այդ երեւոյթներու երեւումը [illegible] ալ հետաքրքրութիւն կը պատճառէ եւ մտածելու կը դրդէ մեզ: Ուստի [illegible] զուրկ չպիտի ըլլայ անոր վրայ խօսիլ եւ քանի մը նոր զննութեանց արդիւնքն ալ պարզել:

Կասկած չկայ որ թէ Վեզուվի բարբառումէն տարուած եկած ամէնէն նուրբ փոշիները զարմանալի արագութեամբ անցած են Պէլճիքա եւ հոլանտական ծովեզր Եւրոպա, Թերեւս աւելի հեռու: Այսպէս եղած է իւրաքանչիւր հրաբխային բարբառումէն յետոյ, օ՛րքան ալ հեռաւոր պատահած ըլլայ, ինչպէս Քրաքաթոա, Մարթինիք, Հիւգեանոյ եւայլն: Նոյն բանը կարելի է ըսել թէեւ հրաբխային բարբառումներուն համար, երբ մոխիրք ընկղմուած են, հոգ չէ թէ շատ հեռաւորները պատահած ըլլան: Որովհետեւ օդին մէջ արձակուած հրաբխային մասնիկները չեն կրնար փճանալ եւ տեղ մը կ'իյնան: Արդարեւ, ամէն մէկ մթնոլորտի մը մէջ կ'ապրինք որ ամէն տեսակ փոշի կը պարունակէ: Մեր բնակարաններուն եւ գործարաններուն ծուխերը կ'աւելնան հրաբխային եւ ուրիշ փոշի երուն վրայ: Մթնոլորտին էակը ողջամտ միջավայր մըն է, որ կ'ապացուցանէ իր բնակարանը եւ ո՛ւր տեսնելի կը ծածկուին չեղեալ օդը: Առաջին եւ ամենէն կարեւոր մասը անոնց լուծուածը եւ ատոր մէջ մնացեալ [illegible]ը, որովհետեւ այդ մասնիկներուն մեծագոյն մասը ամենայն անձրեւային յեղափոխութեան չըլլալու կը բաժնուի եւ կը ծփայ: Բայց ինչ որ մասնաւորապէս ուշադրութիւն կը գրաւէ, այն իրողութիւնն է թէ այդ փոշիները երկար տարին կը ծփան մթնոլորտին մէջ:

Այսպէս՝ 1883ին հրաբխային բարբառումէն առաջ եկած վերլուծական մշտնջենաւոր երեւոյթները երկու տարի տեւեցին: Այս տարին դիտուած մշուշապատ օդը, թուխ-դեղին երանգով, որ դիւրաւ Վեզուվի հրաբուխին, տարածեն ցոլացով կը ներկայէր Եւրոպայի զանազան կողմերը, ինչպէս դիտուած է մասնաւորապէս Պրիւսէլի մէջ ամէն երեկոյեան վերլուծական շրջանէն: Մինչեւ հիմա ամէն երեկոյեան արեւմտեան մասը կը մնան դեղին պատկերացեալ եւ ամպամած մշուշի մը մէջ, ինչ որ անսովոր եւ մասնաւոր բան մըն է: Գիտէ թէ առանց բացառութեան ամէն երեկոյեան, այս երեւոյթը դիտուեցաւ ամբողջ եղանակին: Առաւօտ ալ միեւնոյն բանը կը կրկնուի: Աւելին կայ, գիտնական անհրաժեշտութիւնը գրեթէ կատարեալ է այս տարի. ամէն երեկոյեան՝ յաճախ կը մթնէ, գրեթէ առանց վերլուծութեան: Կեսօրէն քանի մը ժամ յետոյ արեւուն պայծառութիւնը գունաթափ, պղնձագոյն եւ լեղակագոյն երանգ մը կը ստանայ, անձ եւ հիւանդ ամեն ծաղիկ արեգակին պէս:

Մոխրոտ է որ նոյն իսկ ամառն ամէնէն աղէկ օդերուն, պտոյտը անհրաժեշտ կերպով տաղտկալի էր Ցէնէվի, յուլիս եւ օգոստոս ամիսներուն մէջ բոցաւառեալ տաքութեան ամպը եւ մթութիւններ կը պատէին երկինքը՝ կէսօրէն յետոյ մինչեւ իրիկուն. [illegible] անցնելէ մը տաքութիւնը կը ծփէր: Անձրեւ պատահելուն կը կիրճուէին, սաստկութեան ընթացքին: Այդ զօրքերը, այդ ամպերը ու անոնց ամպերը կ'անհետանային յանկարծ, առանց հետք ձգելու:

Այդ ամէնը արդիւնք էին հրաբխային փոշիներուն, որոնք մթնոլորտին մէջ կը թափառէին հոս հոն, օդային հոսանքներու խաղալիք, զանազան բարձրութիւններէ տարուած, մերթ շատ թանձր եւ ցիրուցան, մերթ թեթեւ մշուշի պէս թափանցիկ, մերթ խտացած թանձր ու սեւ ամպերով:

Հովուն քշած փոշիները մէկ կիսագունդէն միւս կիսագունդը կը պտտցնեն այդ շարժումները: Բանի մը որ կ'անհետանան եւ հոն սուզուելով կ'երթան երկու կողման ներքեւ: Անկէ առաջ կուգան զուտ մթնոլորտային երեւոյթներ, եւ կատարուած զննութիւնները հետաքրքրական ու ընկերակից եղած կը թուին:

Այդ փոշիներուն չափազանց բարձրութիւնը օդին մէջ, ինչպէս նաեւ անոնց տակաւ իջնալը արդիւնք են ծայրայեղ անօսրութեան, յանախ նոյնիսկ մեծաբար մեր ծխահաներու ազդած ծուխի մասնիկներուն: Ամէն օր կրնամ է դիտել թէ երբ արեւուն հոսանքը օդով մը կ'անցնի դիտողակից չոր տերեւները քամիներուն մէջ, ծուխի հետքերը յստակ եւ տարածուն կը մնան: Միեւնոյն արդիւնքը առաջ կուգայ, երբ շողեկառ մը ծովուն վրայ ծուխ արձակելով կը յառաջանայ:

Եւ որովհետեւ փոշիի մասերը կը ծփան զանազան բարձրութեանց վրայ, երբեմն նոյն բարձր մթնոլորտական խաւերուն մէջ, կը պատահի որ ամէնէն բաւական փոշիները իսկ չեն մաքրեր մթնոլորտը: Սրբերները կը ծուխէն այդ ծխոյն խաւերուն մէջ:

Այսու հանդերձ, այդ հրաբխային փոշիները պատճառ եղած են անձրեւներու յաճախութեան: Դիտուած է որ հեղեղատարափ անձրեւները, մեր կլիմաներուն մէջ անսովոր, շատ կը սեղմեն այն տարիները, ուր հրաբխային բարբառում կը պատահի: Նոյն իսկ բարբառումներու առթիւ հորդառատ անձրեւներու տեղալը բնական էր:

Անոր ինչպէս կարելի է գիտակցաբար բացատրել այդ հետաքրքրական երեւոյթը:

Ցայտնի է թէ մթնոլորտին բարձր խաւերուն մէջ գտնուած ջրային խոնաւութիւնը կը խտանայ մասնիկի մը վրայ, յեռալ անձրեւի վերածուելու համար, բայց պէտք է որոշ հեռաւորութեամբ մը մէկուն. այդ բարձրութեան չըլլալը «խտացման զուրկ» կը կոչուի: Այդ բարձրութիւնը բացարձակ մեծ բան մը չէ: Հրաբխային փոշիներուն մէջ մասը այդ զօրքէն շատ վեր կը ցանուին:

Արդ, ի՞նչ կը պատահի, այդ փոշիներէն զանգուած մը, բնաւ թէ անոր շատ նոր, զեներն մեղմանալով ու եւ է պատճառով, ջրագոլորշիով լեցուած հասարակ ամպի մը կը հանդիպի: Փոշին իւրաքանչիւր հատիկ կը խառնէ այդ խոնաւ շոգին եւ կը չէզոքացնէ ջուրի փոքրիկ մասնիկ մը, որուն խոշորութիւնը կ'աւելնայ հետզհետէ, մինչեւ որ պզտիկ կաթիլ մը ըլլայ: Այդպէս կը կազմուի երկրային ցօղը, ինչպէս նաեւ ամպի կաթիլները երկինքի ցօղը:

Սառնկներով ծածկուած այդ ամպը բացարձակ խաւութիւն մը եւ մասնաւոր աղտոտութիւն մը կը ստանայ, նման ձիւնով ծածկուած ամպերու: Այսպիսի հետաքրքրական ատեն վտանգ մը կը ձեւացնէ այդ ամպը: Փոշիի իւրաքանչիւր հատիկ կը դառնայ կ'ըլլայ ջուրի կաթիլ մը, որուն ծաւալը չափազանցութեամբ կ'աճի եւ չի կրնար միշտ դիմանալ պէտք եղած հաւասարակշռութեան:

Եւ ահա օդին ելեկտրականութիւնը կը միջամտէ, որ միշտ կը գտնուի մթնոլորտին մէջ: Փոշիի իւրաքանչիւր մասնիկ, ջուրով շրջապատուած, ելեկտրական կեդրոն մը կը ձեւանայ՝ որ կ'ելեկտրականանայ: Այսպէս երբ հանդիպակաց ցնցումը կ'արգիլեն, որով անձրեւ չի տեղար: Այդ պատճառաւ է որ փոշիները երկար ատեն օդին մէջ տակաւ կը մնան, հեռացող իրենց ջուրի ծաւալին եւ ծանրութեան, որոնց կ'իյնան անձրեւ առնելով:

Եթէ երբեք բուռն բոցիառ մը պատահի այդ ամպերուն, ինչպէս շանթ, փրփիք, թնդանօթի հարուածներ եւայլն, հաւասարակշռութիւնը կը խանգարուի եւ մասնիկները կը կորսնցնեն իրենց ելեկտրականութիւնը [illegible]:

Ազդեցութիւնը կամ կը փոխանակեն զայն: Հեղուկ գնդիկները իրարու միանալով՝ անձրեւը կ'սկսի տեղալ տարափներով եւ հոս հոն ցանուելով:

Սովորական փոթորիկներու առթին ալ այսպէս չի պատահիր արդէն, գրեթէ ամէն տարի անձրեւներ առաջ արտաքոյ կը պատահի կամ մարդիկ կը ծեծէ:

Եթէ հիմնաւորական է այս տեսութիւնը, կրնանք հրաբխային փոշիներուն վերագրել այն ծովու թեթեւ որ մասին ամառուան մէջ ունեցանք Լոնտոնի եւ իր շրջակայքը, այն տարաշխարհիկ կարկուտը՝ որ վերջերս տեղաց Վերսայլի, ինչպէս նաեւ այն փոթորիկները՝ որոնց ներքեւ անցուցին զօրաշարժերը պատահեցան Սպանիոյ եւ Բաթթրշիայի մէջ սեպտեմբեր 10ին:

Այդ տեսութեամբ կրնայ բացատրուիլ նաեւ կարկուտներու բազմաթիւ խոշորութիւնը՝ այս տարուան եղանակին, որոնց յաճախ փոթորիկներու արդիւնք էին: Այդ մասին ամէն ինչ կը կատարուի շողոտուած աղջիկներուն պէս, առ տարբերութեամբ որ հեղուկ գնդիկները կը սառին սառնամանիքով չըլլանալ մը հանդիպելով: Օդին մէջ անոնց տակաւ մնալը արդիւնք է իրարու վրայ ներգործած ելեկտրական ձգողութեան, որ կրնայ ունէր՝ ո՛չ թէ իրենց զանգուածէն, այլ ելեկտրականութեան քանակէն:

Փոշիի մշուշները, որոնք կուգան մառախլապատել կարգ մը երկիրներու մթնոլորտները, ի հարկէ դպրոցի աղդեցութիւն մը կը գործեն կլիմայական պայմաններուն վրայ: Օդի կազմութեան մէջ մեծ փոփոխութիւններ առաջ կը բերեն: Մթնոլորտական խոնաւութեան զօրաւոր խտութիւնը, որ կը գտնուի վերին խաւերուն մէջ, առատ անձրեւներ առաջ կը բերէ, մինչ դաշտի երկիրներու մթնոլորտը չոր կը դառնայ: Այս իրողութիւնը տեղի ունեցաւ մեր կոմսութեան այս ամառ:

Այդ հրաբխային ամպերը ուրիշ ազդեցութիւն մըն ալ ունին: Զգալի ցրտութիւն մը առաջ կը բերեն, երբ իրենց մէջ կը խառնեն խոնաւութիւնը՝ կորսնցնելով ձեւին առաջ: Արեգական ճառագայթներուն առջեւ կը դնեն առատ թանձր վերարկու մը: Իսկ եթէ չոր կամ պարզապէս խոնաւ ըլլան, առաւել ցրտութիւն առաջ կը բերեն, եւ խաչորոշեալ մը արդիւնքներն կ'ըլլան:

ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԵՆԷ ԴԱՐՁ

Անոնք կը դառնան, փոշիի մէջ թաթխուած եւ մազերնին լեցուած պտուտկներով: Իրարանցում տան է: Նախ մեծ հաճոյք կը զգան՝ իրենց անկողինը, լոգարանը, համեղ կերակուրը, ինչպէս նաեւ բարեկամները վերստին գտնելուն համար: Ճամբան գնուած գինքերները կը գալեն եւ միւս գեղօններուն քով կը դնեն զանոնք: Թարմ հրապոյրով մը կը դիտեն նկարները, գիրքերուն կողմերը, եւ պատի ժամացոյցին հնչիւնը հաճոյքով կը լսեն: Մտերիմ բարեկամները անոնց նկլու կը փութան: Ո՜րքա՜ն բաներ ունին պատմելիք:

Այդ հաճելի զգացումը երկար չի տեւեր: Զարմացմամբ կը նշմարեն որ իրենց երեւակայածին չափ հանգստաւէտ չէ անկողինը: Տան լոգարանը նաւուն մէջ գտնուած քանի մը օթելին լոգարանը, ուր շատ հանգիստ կը զգային ինքզինքնին: Հալած ֆրանսական խոհանոցին կերակուրները: Պաստրմա: Փրանկցոնին վրայ տարեկաղարձի ուխտագնացութիւններ կը պատմեն: Նամակներ կան զրուցելիք: Գոլով բարեկամներուն, ո՛չ մէկը կը շատ հետաքրքրուի իրենց պատմած բաներով: Անոնք ալ ճամբորդութիւն կատարած են, որուն վրայ խօսիլ կ'ուզեն եւ կամ իրենց կենդանի լուրեր տալ կը փափաքին: Զարմանալի բան. ամէն օրուան միջավայրը, որուն համար այնքան իղձ կ'ունենային, հիմա այն միջավայրն է որ զիրենք վըդովուած էր, երբ վերջին անգամ զինքը տեսած էին: Միեւնոյն պատմութիւնը կը կրկնեն: Կը շարժուին նաեւ գործի պատճառով, առանց յաջողութեան առիթ գտնելու, կատարելիք նշանակութեան, նորերէն մանուկներուն վրայ: Ու այսպէս կը շարունակուի խօսակցութիւնը:

Հարկ է միեւնոյն խօսքերը կրկնել, տարիներէ ի վեր միշտ նոյնը, վերադառնալ այն ընտանի տեղերը՝ ուր ձանձրոյթով կը դիտեն զինք, աշխատութեան վերսկսիլ, եւ ինչ որ աւելի դէշ է՝ նոր հաճոյքներ փնտռել: Ու այսպէս կը շարունակէ:

Ճամբորդութեան դէպ վերջերուն, գործի սերտութեանց վրայ յաւ կը դնեն: Անգամ մը որ դառնան, դարձեալ ճամբորդութեան հաճոյքներուն վրայ կը խորհին: Շաբաթներն կ'ըսէ. «Ճամ-

բորդներուն համար յաճախ ամէն ինչ կը կրկնուի օտար երկիրներու մէջ պտտելու փոխանակ տեսարաններու, համար Հայերը թէ ընտանիքն ու ընկերութիւնները իրենց հաճոյքներուն դարձած, եւ անոր այդ տեսարանները պատրաստութիւններու կը փոխուի:

Ցեղագրութեան մէջ ամէն բան հաճոյք կը դառնայ: Ինչ տգեղ բան որ ասոր բաւական ուշադրութիւն ամէն առօրեայ չտեսնելու թէ ի՞նչ պէտք է ըլլայ օրուան մէջ: Փոխուած կառավարութիւնը գէշ պանդոկները, վերապրուած ուսուցիչներու տառապանքը, վերադարձուած հացը, հացատեղիներուն անդեղութիւնը, ծովախտ, վերելք՝ որ դոյզն մշուշ մը մէջ կը կատարուի փոխանակ պայծառ արեւակի, կորսուած ապրանքները, վերջապէս այն ամէն ձախողութիւնները, որոնց պատճառը ճամբորդներու կ'ընդունէին օտար երկիրը, նկարագրելի դրուագներ կը դառնան ճամբորդ-դարձին մը համար:

Ճամբորդութեան պատկերները անհետացած պէս՝ երեւակայութիւնը կը սկսի գործել, նկարագրող երեւոյթ մը կը ստանան ու սիրոյ եղած խանդաղատանքով մը կը կոչուի անոնք:

Ճամբորդութեան տողերուն մէջ դրուածք, երբ տուն կը դառնան, պալատներէն մը կը դնեն, ինչ որ ալ աւելի կը չզգան յիշատակական մը ցոլք տուած հաղորդութիւն: Պէմերերը կը լսէ, ձուկերը կը բանէ, ձիերը կը չափեն ամենուրեք, կը չըլլայ: Կը ոգւով եւ ծածկիոց մէջ անցնիլ կ'ազատ թշուառական: Պոլսէյքերը կը վառեն կը խնդուին: Զօրաւոր հրաշալի երանութիւնները կ'ենթադրեն: Գլուխներ այս կը միայ, իսկ ապրելով այն շրջանը գոյութիւն կը զգան եւ փառքին հիացումներուն կը փոխուին եւ կը յիշուին պաշտօնակալութեան եւ զբօսնելու:

Կ'ուզէք մինակ միալ, առանց ձեռնարկութեան վրայ կը հասնի: Ստորասուն եւ մաքուր ժամանցութիւններէն, բարեկամութիւններէն, պատասխանութիւններէն, հեղինակներ կուտէին պատկերացնելով, կ'ըսուի բաղձանք բաց պատասխանելեան եկած օդի պայծառութեան եւ բոլորվիքերէն արձակուած օդի առաջ հոտեցներ միջեւ. ամէնքը թաղապատմութեան վառեալ կը ներշնչէ, վերջինը՝ հեղինակութիւն ըլլալու: Նոր ճամբորդութեան վրայ կը խորհին: Դուրեկան պատմութիւն մը փոքր ժամանակ պէս կ'երազէ փոխելու այն գիւղանկարները ուր Քլօտ Լօրրէն նկարած է իր ովկիանոսը, Մաքեդոնական երամներով: Ինչ աղուոր է ուղի մարմանդին վրայ թափուիլ եւ լինիլ մթնոլորտին օդը ծծել: Ինչ երջանկութիւն այդ տաքուկ օդին մէջ ապրիլ, ուր տաճարներու սիրովական արձագանքները կը ծաւալին շրջաբերդ:

Ցնորքը յափշտակուած Քլօտ Լօրրէնի գիւղանկարներէն, մերձենալ կենսը կը վերագտնէ: Հրաշալիներ կը դիտէ այդ ամառաքներուն մէջ: Ճամբորդութեան փափաքը կը մարի եւ կեանքը դարձեալ կը շարունակուի առաջուան պէս: Ո՛ւրեմն թափառութիւն կը պտտաւ:

Արտաքին Լուրեր

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Զարգացումը.— Քաղաքներու բարգաւաճումը.— Բնակչութիւնը.— Տնտեսակ-ն վիճակը:

Վերջերս հրատարակուած պաշտօնական վիճակագրութիւն մը շահեկան տեղեկութիւններ կը հաղորդէ Մ. Նահանգաց զարգացման մասին, մանաւանդ քաղաքներուն տարուած կարեւորութիւնը, ո՛չ միայն բնակչութեան, այլ քաղաքացիականութեան նկատմամբ: Դար մը առաջ երբ Մ. Նահանգները դեռ նոր կազմակերպուած էին՝ ունէին երկու քաղաքներ, Նիւ-Եորքէն զատ միւս անգրը քաղաք չէին կրնար կոչուիլ: Վերջին վիճակագրութիւնը ընդհանուր քաղաքներու վրայ չի խօսիր, այլ ամէնէն աւելի կարեւոր հարիւր յիսունըմէկ քաղաքները կը յիշէ: Առանց մէկ տասնեակը 300,000է աւելի բնակիչ ունին, քսանհինգը՝ 100 հազարէն 300,000, քառասունհինգը՝ 50 հազարէն 100,000 եւ վաթսունվեցը՝ յիսուն հազարէ պակաս: Նիւ-Եորք, ուր հիմա երեքուկէս միլիոն բնակիչ կայ, 1800ին 60,000 բնակիչ ունէր: Չիքակօ, որ հիմա 1,750,000 բնակիչ ունի, 1810ին հինգ հարիւր հոգինոց գիւղ մըն էր: Նիւ-Եորք տարածութեան մասին ալ առաջինն է, քանի որ ունի 202,218 էքթար տարածութիւն: Ետեւ կուգան Նիւ-Օռլէան 125,600, Չիքակօ, 114,932, Ֆիլատելֆիա՝ 81,820 եւայլն: Այնքան մեծ տարբերութիւն մը չի տեսնուիր այդ քաղաքներու տարածութեանց եւ բնակիչներու թիւին միջեւ: Տուլութ քաղաքը իր 69,000 բնակիչներով Սէն-

Լուիէն աւելի ընդարձակ տարածութիւն մը ունի. այդ վերջինը բնակիչներուն թիւը սակայն անկած աւելի է: Վիճակագրութիւնը կ'ըսէ թէ 151 քաղաքներու ամբողջ ծախքը 1904ին 554,440,214 տոլար էր, որուն երեք տասներորդը Նիւ-Եորք կը վերաբերի: Տակաւին այդ ընդհանուր գումարը 1903էն 27,108,713 աւելի է եւ 1902էն ալ 85,046,599: Նիւ-Եորքի ծախքերուն յաւելումն ալ երկու տարիներուն համար 37,964,625՝ այսինքն հարիւրին 44.6, եւ սակայն բնակիչներուն թիւը միւս քաղաքներէն հարիւրին տասնըմէկ աւելի է: Ուրիշ կերպով խօսելով, Նիւ-Եորքի ծախքերը երկու տարուան մէջ հարիւրին 54.4 աւելցած են, մինչդեռ բնակիչներուն թիւն ալ 6.1: Մ. Նահանգաց քաղաքներուն ամբողջ ծախքին հարիւրին 16ը յատկացուած են ամէն տեսակ սովորական ծախքերու, 30.9ը՝ տասնեւ կամ նուազ աւելական հանգամանք ունեցող շինութեանց եւ 9ը պարտքերու հատուցման: 1904ի ընթացքին ծախքերը հարիւրին 1.2 աւելի են 1903էն եւ 3½ 1902էն: Միւս կողմէ միայն հանգամանք ունեցող շինութեանց տոկոսները գումարը աւելցած են հարիւրին 5.9 եւ 43.5: Ծախքերու ամէնէն մեծ մասը կը վերաբերի Նի-Եորքի մէջ կատարուած այդ կարգի շինութեանց, թէեւ այդ քաղաքը Չիքակոյէն երկու անգամ աւելի բնակիչ ունի, սակայն սովորական ծախքերը քառապատիկ աւելի են: Ֆիլատելֆիա ալ Չիքակոյէն աւելի ծախք կ'ընէ, թէեւ այս վերջինին կարեւորութիւնը իրենին հաւասարագէ եղած ըլլայ: Պոսթըն եւ Պալթիմոր գրեթէ հաւասար կարեւորութիւն ունին, եւ սակայն առաջինին ընթացիկ ծախքերը երկրորդէն եռապատիկ աւելի է: Ամէնէն աւելի ծախք կ'ըլլայ քաղաքաց պաշտօնեաներուն համար՝ այսինքն ընդհանուր գումարին գրեթէ երկու երրորդ մասը: Եթէ նկատողութեան մէջ քանի մասերը առանձին քննուին, կը տեսնուի որ ամբողջ ծախքերուն հարիւրին 25½ վարժարաններուն համար են, 14ը՝ քաղաքացիական պաշտօնեայ ստիպմներուն հատուցման, 12.9ը՝ առողջութեան եւ 9.3ը՝ լուսաւորութեան տեսչութեան: Գալով այն հասոյթներուն որոնցմով ամփոփուած վճարուելու համար յիսուներկու քաղաքները կը գոցեն իրենց ծախքերը, 1904ին հասած են 594,175,998 տոլարի. ասոնց չորս հինգերորդը կը գոյանայ տուրքէ եւ տարբեր աղբիւրներէ. միւսները կը հայթայթուին փոխառութեամբ: Տուրքերու տրամադրութիւնը հասոյթներուն հարիւրին 63.3ը կը կազմէ: Ցայտնի թէ թէ Մ. Նահանգաց մէջ քաղաքապետութիւնները անհատական ձեռնարկութիւնները նախամեծար կը համարուին՝ հասարակաց ունեցած հանգամանք ունեցող հանրային գործերու համար: 1904ին քաղաքապետութեան ձեռնարկութեանց արժէքը 112,286,827 տոլար հասոյթ գոյացաւ: Ամէնէն կարեւորն է ջուրի բաշխումը: Հարիւր յիսուներկու քաղաքներու համար հարիւր ութ հաստատութիւններ կան: Բոլոր ձեռնարկութեանց ընդհանուր արժէքն է 790,570,726 տոլար: Հարիւր յիսուներկու քաղաքները առանց երկաթուղիներու արժէքին գրեթէ կէսը կ'ծախսած են: Մ. Նահանգաց այդ հարիւր յիսուներկու քաղաքները 1904ի վերջը ունէին 1,531,462,655 տոլարի պարտք, որ, եթէ մասնաւոր գումարները զեղչուին, կ'ըլլայ 1,228,216,933: Այդ գումարը Մ. Նահանգաց Հանրային Պարտքին մէկ քառորդէն չափ աւելի է: Քաղաքներու վերադիրել պարտքը, մաանաւոր դրամագլուխը հանելէ ետքը, միջին հաշուով կը համապատասխանէ գրեթէ 57 տոլարի՝ իւրաքանչիւր բնակչի համար: Այդ քաղաքներէն մէկին մէջ Նիւթըն (Մասսաչուսեթ) պարտքը այդ քանակութեան գերակշիռ է իւրաքանչիւր բնակչի համար: Այդ տեսակէտով Նիւ-Եորք երկրորդ կարգին վրայ կը գտնուի՝ 103 ¼ տոլարով, Պոսթըն՝ 108 եւայլն: Ուրիշ շատ քաղաքներու մէջ միայն մինչեւ հոգւով 75 է: Ամէնէն աւելի Պոսթըն համեմատաբար ամէնէն աւելի տուրք կ'առնէ՝ այսինքն 30 տոլար իւրաքանչիւր բնակիչէ: Նիւ-Եորք՝ 22: Ո. Թ ուրիշ քաղաքներ՝ 15 տոլար կ'առնեն իւրաքանչիւր բնակիչէ: Վերագրելով բոլոր ծախսուածները կը վերաբերին ամերիկեան ամբողջ երկրին վրայ տարածուած խմբաւորութիւններու, ինչ որ ցոյց կուտայ թէ յառաջդիմութիւնը ընդհանուր է մեծ արագութեամբ:

ՖՐԱՆՍԱ

Քաղաքական նոր կացութիւնը.— Ընտրութիւնները.— Հարցապնդումները.— Եկեղեցական խնդիրը.— Լրտեսութեան գործ մը.— Ցումասեանի բացակայ Բարիզի մէջ:

Ֆրանսայի Ներկայացուցիչ Ժողովին, ինչպէս հետաքրքրները ծանուցին, [illegible] 23ին [illegible]. [illegible] ճառերէն ու [illegible] վիճաբանութիւններէն զատ, որոնք նոյն [illegible] օրերուն պիտի ըլլան, [illegible] պիտի կատարուին մայիս 6ին ու 20ին կատարուած ընտրութեանց [illegible] նաւթիւնները։ Երէկի Ժողովը [illegible] մը պիտի տայ նաեւ Հնդկաստանի ընտրութեան մասին։ Այդ պաշտօնական [illegible] են Պ. Լըմէկ ու Պ. Հանրիք-Տեւլէկ։ Այս վերջնոյն ընտրութիւնը եթէ ընդունուի, [illegible] ընտրել նորէն պիտի ըլլայ. վասն զի Պ. Հանրիք-Տեւլէկ Թարֆէյի մէջ [illegible] ընտրութիւններէն մէկ քանի օր առաջ։

—Երէկի Ժողովին մէջ ըլլալէն [illegible] հարցապնդումներ ծանուցուած են՝ Եկեղեցիին ու Պետութեան բաժանման օրէնքին համար։ Առանց [illegible] կրօնական ընկերակցութիւններուն, Եկեղեցիին [illegible] ու Հռոմի հետ յարաբերութիւններ վերահաստատելու կարելիութիւնը։ Այդ մասին [illegible] մը [illegible] յայտարարութիւնը ըրած է.

«Ո՛չ մէկ համաձայնութիւն մը կարելի է. ինչպէս Պապը յայտնի կ՚ընէր իր Կոնդակին մէջ, այլ անկարելի է, վասն զի հոգեւոր ու աշխարհային երկու իշխանութիւնները չեն կրնար զիրար [illegible]։ Միայն թէ Պապը, իր կարծիքով, [illegible] համաձայնութիւն առաջարկել, քանի որ Եկեղեցիին ու Պետութեան բաժանումէն առաջ [illegible] չհարցուեցաւ։ Պապը բաւական յստակ կերպով ցոյց տուաւ թէ ի՛նչ պայմաններու մէջ կրնար կատարուիլ այդ համաձայնութիւնը. [illegible] կրօնական Ընկերութեանց կազմութեանց մէջ նուիրապետութեան, Եկեղեցիին [illegible] պաշտամունքի [illegible]։ Այդ համաձայնութիւնը [illegible] համար, [illegible] Երէկի Ժողովին [illegible] Ֆրանսական [illegible] պաշտամունքի [illegible] կրօնական ընկերութիւններուն [illegible] համար»։

—Այժմէն մէջ [illegible] Ալպանէզ Օֆօ Սիզար, Վիէննայի մէջ 1876ին, [illegible]. — [illegible] Մաքեդոնիոյ [illegible] Ալպանիոյ [illegible] Սուլթանին [illegible] Ալպանէզ [illegible] Պոլսոյ [illegible] Մաքեդոնիոյ [illegible] Սուրբ Սինոդ [illegible] Ալպանէզ [illegible] Մաքեդոնիոյ [illegible] Ալպանէզ [illegible]։

—[illegible] Թագաւորը, մէկ քանի օրէն, Բարիզ պիտի երթայ։ [illegible] Թագաւորը, [illegible] Տօնը [illegible] Բարիզ պիտի [illegible]։ [illegible] Պ. եւ Տիկին Ֆալլիէր, [illegible] պիտի տան ի պատիւ [illegible]։

ԱԼՃԵԶԻՐԱՍԻ ԴԵՍՊԱՆԱԺՈՂՈՎԻՆ ՈՐՈՇՈՒՄԸ

Որոշմանց գործադրութիւնը — Մարոքի գանձերը.— Տերութեանց բնթացքը։

Ժամանակ մը է [illegible] մէջ [illegible] կը հրատարակէ Ալճեզիրասի Դեսպանաժողովին որոշմանց գործադրութեանց մասին։ Այդ թերթերէն ոմանք կ՚ըսեն թէ Դեսպանաժողովին որոշումները բոլորովին [illegible] պիտի ըլլան եւ թէ այդ [illegible] Ալճեզիրասի Դեսպանաժողովին [illegible]։ [illegible] Դեսպանաժողովին որոշումները [illegible] Ալճեզիրասի Դեսպանաժողովին [illegible] Դեսպանաժողովին [illegible] Մարոքի [illegible] Դեսպանաժողովին որոշումները գործադրելու [illegible] Մարոքի [illegible] Դեսպանաժողովին [illegible] Ալճեզիրասի Դեսպանաժողովին որոշումները գործադրելու համար՝ Մարոքի նաւահանգիստներուն մէջ [illegible] Դեսպանաժողովին [illegible] Ֆրանսայի [illegible] Դեսպանաժողովին [illegible] Մարոքի [illegible] Ֆրանսայի եւ Սպանիոյ [illegible] Մարոքի [illegible] Դեսպանաժողովին [illegible] չէ [illegible]։

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ափրիկէի մէջ Բորբուկից գաղթավայրերը.— Կարեւոր գիւտ մը.— Ռումանիոյ թագուհին ու կոյրերը։

Քէյփթաունէն հեռագրեր կը հաղորդեն Տէյլի Թելէկրաֆի.— [illegible] Պ. Բրինց, որ Ափրիկէի մէջ [illegible] է Բելճ Քոնկոյի մէջ [illegible] Ափրիկէի [illegible] Բորբուկից [illegible]։

—Հոլանտայէն հեռագրեր կը գրեն Էքօ տը Բարիի.— [illegible]։ Այդ գործը [illegible] Բոնաբարդ [illegible]։ Այսպէս կը [illegible] համար։

—Թագուհին [illegible] կոյրերու համար [illegible]. [illegible] «Քարմէն Սիլվա» [illegible]

ՌՈՒՍ ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ

Ընդծովեայ նաւի մը օծումը.— Ուրիշ մարտանաւերու շինութիւն։

Նոր ընդծովեան, որուն յատակագիծերը պատրաստուած են [illegible] Տէվէլիքի կողմէ, եւ [illegible] 140 թնդանօթ [illegible]։ [illegible] Բալլասա եւ Վիլեաֆ [illegible] Բէկսի եւ Բէրվէնկ [illegible] 1870ին եւ 1863ին [illegible] 1600 թնդանօթ [illegible] Բալթ-Ալթոնի մէջ [illegible]։

ԻՏԱԼԻԱ

Նոր գործ մը իտալական մարտանաւերու համար.— Ածուխ մերելու դիւրին միջոց մը։

Ամէն երկիր ծովային [illegible] մէջ [illegible] Սպեցիա [illegible] Լիկուրիա [illegible] 40 [illegible]։ [illegible] 80 թնդ. եւ [illegible] 60 թնդ. [illegible] Սպեցիա [illegible] 200,000 ֆրանք [illegible] Անգլիական [illegible]։

ՎԱՏԻԿԱՆԻ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆԸ

Վերաբացում.— Ձեռագրներու թիւը աւելցած — Մատենադարանին հրատարակութիւնները։

Հռոմէն [illegible] Վատիկանի Մատենադարանը [illegible] 1896ին էր 130 [illegible] 201, [illegible]։ [illegible] Հայր Էհրլէ [illegible] Պիոս Ժ. [illegible]։

[illegible] Վերջապէս [illegible] «Լէ Կ'Իվլանս ա՛լ Մերզէ [illegible]» [illegible]։

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ՊԱՏԿԵՐՆԵՐԸ

Անկլիքան Եկեղեցիին Համաժողովը.— Կրօնական պատկերներու խնդիրը.— Բանախօսութիւններ։

[illegible] Կ. Օ. [illegible] Ս. Գիրքի [illegible] «Ս. Կոյսին [illegible]» [illegible] Ս. Գիրքի [illegible] «պաշտօն» [illegible] «պաշտամունք» [illegible] «պաշտօնէութիւն» [illegible] Աստուծոյ [illegible]։ [illegible] Աստուծոյ [illegible]»

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՐԿԱԾ

Անգլիական նաւ մը ծովամոյն եղած — Բազմաթիւ զոհեր։

Անգլիական Զէրբլինաուզ [illegible] Հօնանէ 700 [illegible] Հոնկ-Քոնկ [illegible] 60 [illegible] Զինուորներ [illegible] 11 [illegible]։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— [illegible] Հիճազի եւ Սուրիոյ Հիւմայունի [illegible] Սամիի [illegible] Զօրաբանեկի [illegible] Սուլթանի [illegible] Համիտիէ [illegible]։

—Կեսարիոյ [illegible]։

—Եշրէֆ [illegible] Օսմանիէ [illegible] Մէճիտիէ [illegible] Օսմանիէ [illegible] Մէճիտիէ [illegible] Մէճիտիէ [illegible] Մէճիտիէ [illegible] Օսմանիէ [illegible]։

—[illegible] Շէֆգաթ [illegible] Համիտիէ [illegible] Տիկին [illegible]։

ԱՒՐՈՒԱՄ ԴՐԱՄՆԵՐԸ.— [illegible] Օսմ. [illegible]։

[illegible] Մաքսերու [illegible] Օսմ. Պանքայի [illegible]։

[illegible] Սուլթանի [illegible] Սիրքէճի, Թօփխանէ եւ Սկիւտարի [illegible]։ [illegible]»

—[illegible] Պաշտօնական [illegible] Օսմ. Պանքային [illegible] Օսմ. Պանքային [illegible]։

—Սապահ կ՚ըսէ թէ [illegible] Սուրիոյ [illegible]։

ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ՏՈՒՐՔԵՐԸ.— [illegible]։

ՏԵՖԹԵՐԽԱՆԷԻ [illegible] 394,000 [illegible]։

ՀԻՃԱԶԻ երկաթուղիին [illegible] 67,222 [illegible] 19,323 [illegible]։

ՕՍՄ. ՈՍԿԻ.— Օսմ. Պանքային [illegible] Օսմ. Պանքային։

ԿԱՑՍ. ՆԵՐՈՒՄ.— [illegible] Զաֆէրի Աղա [illegible]։

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԻՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ.— [illegible]։

Ճարտարապետական ճիւղ.— [illegible] էֆ. [illegible] էֆ. [illegible] էֆ. [illegible]։

Մասիսով նկարչութեան ճիւղ.— [illegible] Մէհմէտ էֆ. [illegible] Մէհմէտ [illegible] էֆ. [illegible]։

Արձանագործական ճիւղ.— [illegible] էֆ. [illegible] էֆ. [illegible]։

Նկարչութեան [illegible] էֆ. [illegible] Մէհմէտ Օսման եւ [illegible] էֆ. [illegible]։

ԱԶԲԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ [illegible]։

ԱՍՏԻՃԱՆ.— [illegible] Համիտիէ [illegible] Ալի Ռիզա [illegible]։

ԱԻՍՏՐԻՈՅ [illegible] (Ն. Տ.) Կ. Պոլիս [illegible]։

գալով Սենեքերիմի ամարանոցը պիտի իջեւանի:

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ դեսպանը, առջի երեկ, ճաշ մը տուաւ, որուն ներկայ գտնուեցան դեսպանական պաշտօնեաները եւ գերման գաղթականութեան երեւելիները:

ԱՆԳԼԻՈՅ դեսպանատունը մէկ շաբաթէն, Թարապիայի ամարանոցէն Բերա պիտի փոխադրուի:

—Տարտանէլի անգլիական նորընտիր փոխ-հիւպատոս Պ. Լամպ իր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ:

ԿԷՑԳԶԷՐԻ գաւառակին գայմագամ Ահմէտ Բէյզի էֆ. եւ Իսպարթի մաղամին անդամ Գասըմ աղա, կ'ըսէ Իգտամ, տասանորդի տուրքերու մասին չեղծումներ գործած ըլլալով, դատաստանի պիտի ենթարկուին:

ԴԱՏԱԿԱՆ Նախագահութիւնը որոշեց պաշտօնանկ ընել ու դատաստանի ենթարկել Թաղանի գաւառին նախկին դատաւոր Ֆուադ էֆ.ն եւ նախորդ հարցաքննիչ Նազիֆ էֆ.ն որոնք դատ մը սաթիւ կաշառք առած են: Նոյն նախագահութիւնը նաեւ գաւառի գիր մը ուղղեց վերջերս, երբեւ պաշտօնի բարձրացում, Եղգուսի կառավարական ընդհանուր դատախազի օգնական կարգուած Թեվֆիք էֆ.ի, բարւոք ծառայութեանցը իբրեւ վարձատրութիւն:

ԱՒՍՏՐԻՈՅ Քարլ Էթիէն արքեդուքսը եւ արքեդքսուհին, որոնք Կ. Պոլիս այցելած էին, Իզմիր ժամանած են:

ԱՑԳԻՆԵՐՈՒ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆԸ.— Այդընի նահանգին երկրագործական քննիչ Զաքարեան էֆ. երկար տարիներէ ի վեր կատարած փորձերով հաստատեր է թէ ամենէն աւելի եւս, բաղադը ու տանիք կաւոր խաղող արտադրող այգեստանները բնաւ չեն կրնար դիմադրել ֆիլոքսերայի հիւանդութեան եւ կը փճանան. իսկ ընդհակառակը Պէլլերէի գիտնի արտադրութեան յատուկ խաղողներու եւ վերջապէս ազատարմատ արմատներու արթուածները իբրեւ անզգայ պէտք կ'ըլլան որ փճանան իր այդ հիւանդութեան, նոյն իսկ սաղեղ գիտի եւ գործածել պէտք միայն: Զաքարեան էֆ. անգլերէնի մը պատրաստած է, ատոնց յանձնելով որ վերջերս այգիները միայն Պէլլերէի տեսակով պատուաստուին:

ՊԻԹԼԻՍԻ նահանգին Ճապաղջուր գաւառակին մէջ, վերջերս, երկրաշարժ ցնցում մը տեղի ունեցեր է, սակայն վը տանգաւոր հետեւանք մը չէ ունեցած:

ԱՒԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ —Լօթեր գիւղացի Քեամիլ ու ասոր ընկերները որոնք Մուշի գաւառին Պալանքը գաւառակին մէջ մեր գողութիւն եւ գողութիւններ կ'ընէին, ձերբակալուեր են:

ՎԱՆԱՑ գաւառական թերթը կ'ըսէ թէ արտերու եւ հանձքերու ջուրի մասին անհրաժեշտ պէտքը հոգալու համար, յանձնաժողով մը կազմուեր եւ ի մէջ այլոց որոշուեր է Շամիրամի ջուրը Վանայ միւս մէկ քանի աղբերն ալ հաւաքել: Նաեւ Էրճէջ լիճէն ալ ջրանցքներ բանալ: Նախանձայուզ ախտահանութեանց ձեռնարկուած է:

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ մէջ առջի, 26ին ժամանած մէկ դէպք ու մէկ մահ պատահեր են:

ՍԿԻՒՏԱՐԻ զաւառական դատարանը իր վճռով արձակեց այն անձերուն նկատմամբ, որոնք ինչպէս ծանուցանեցաւ, հաշտութեան կեղծ գիր մը պատրաստութեան համար ամբաստանուած էին: Ասոնք՝ Եանգօ Աբէլի, Հանի Նիգոլի, Վասիլ եւ Եանգօ Թէլոսթերի մէկմէկ տարուան բանտարկութեան դատապարտուեցան. իսկ Հիւսէյին ալի եւ Իմամ Արիֆ էֆ. անպարտ արձակուեցան:

ԵՂԵՌՆԱԴԻԱՏ տանը, երէկ, առաջ հեղինակ տարուան աժամանակիս ուղեւորութեան դատապարտեց Սալին անուն մարդ մը, որ Գաղլը Զէյմէի մէջ խաղախաղութենէն գործեր Միհմէտը սպաննած էր:

ՌՈՍՏԻԿԱՆ Մէհմէտ էֆ. կ'ըսէ Իգտամ. Սամաթիոյ պանդոկներէն մէջ Աթանաս անուն մարդ մը ծեծած ըլլալուն համար, դատապարտուեցաւ տասնհինգ օրուան բանտարկութեան եւ երկու հարիւր զրուշի հատուցման՝ իբրեւ դատական ծախք:

ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ —Պոլիս, Ֆինճանճըլար, Ճամլը խանի մէջ խանապան Լեֆտէրի սպասաւորը՝ Անէթթէ իր վարպետին հազար դրուշը եւ ոսկի, պատառուած, դրամ, ապաւէնս ուղղել գողցած ըլլալով, ձերբակալուեցաւ: Այդ անձը մասնաւորապէս Մաւրոֆոլէն 555 եւ Նեգրոպոնտէ Նէսիմէն ալ 500 դրուշ գողցած էր:

ՀՐԴԵՀ.—Բ. Դրան պաղատոյին վրայ, Մէսէրրէթ սրճարանին դէմ, նաւակ վաճառ Սթավրի խանութին մէջ անհետ, երէկ առաւ. ժամ 1½ին հրդեհ ծագեցաւ, սակայն շուտով կրցուեց ազատել: Անփորձն մը եւ սոփորձականք մարեցան:

ՊՈԼՍՈՑ Պոլսոյ փողոցները մաքրելը, մաքրութեան. Զէյթինպուրնուի պարտէզ պահ Լէզոր անս կող. մը նաւակ մը կը դնէր, հերալ քաշուած մը՝ Միքայէլ մէկը անոր երեսը հովիւի դրուց պարանով թող քաղեց շարժելով փախաւ:

ԱՐԿԱԾ ՄԸ. — Շիլի - իւլ - Իսլամի Դիւան շէնքին երդիքին վրայ աշխատող Կարապետ անուն հիւսն մը, երէկ, հաւասարակշռութիւնը կորսնցնելով վար ինկաւ եւ վիրաւորուեցաւ. իսկոյն հիւանդանոց փոխադրուեցաւ:

ՄԱՆԻՖԱԹՈՒՐԱՑԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ.— Անցեալ երեք ամիսներու միջոցին բաւական կարեւոր գործառնութիւններ եղան մանիֆաթուրայի հրապարակին վրայ: Բայց ներկայ տարւոյ սկիզբէն ի վեր, գիներու բարձրացման հետեւանքով, գործերը կա-յուն վիճակ մը առած են: Բամպակի գինին բարձրացման պատճառաւ բոլոր որդէ մանուածներու գիներն ալ 100էն 10 համեմատութեամբ բարձրացած են: Այս տարի ֆանթէզի ապրանքներն ալ սուղ են: Այս ապրանքներուն մէջ ամենէն աւելի բազմաւոր են պղինձ ու աթեէն, ինչպէս նաեւ լայն գինով ժապաւէններ եւ ժանեակաւոր արծաթագործ գինեով ու մեծանճ ասեղներով: Շալեաքի եւ գազ մրոտ վրայի զուտ բուրդէ ֆանթէզիներու գինն ալ 100էն 10-12 աւելցած է, այս պատճառով վաճառականները վերադա հաւթեամբ կը շարժին եւ մեծաքանակ յանձնարարութիւններ չեն ըներ: Ինչպէս յայտնի է, որպէս զի ապրանքները ժամանակին հոս հասնին, զարնան եւ ամրան ապրանքները հիմակուընէ կ'ըլլան: Թէեւ գործարաններու կողմէ ղրկուած հաւաքածոներու մէջ շատ մը տեսակներ կան, բայց վաճառականները չեն համարձակիր մեծաքանակ ապրանքներ ընելու: Նոյն իսկ այն գերման գործարանատէրերը, որոնք միշտ իրենց հետ մրցման մէջ կը գտնուին, իրենց հաւաքածոներու մէջ գիները բարձր կը պահեն: 3-3 ուկէս ֆրանգ այս բանքերը 50 սանթիմի չափ աւած են: Ձմեռնային ապրանքներէն ալ առաջ մեծ մասը եկած է Միացեալ, որովհետեւ անցեալ երեք ամիսներու միջին տեղի ունեցած գործառնութեանց ատեն բոլոր տեսակներն ալ սպառած են: Կոյս ապրանքներու վրայ ալ գումար չելլար. միայն պակաս գոյներու եւ տեսակներուն լրացման համար մանր մունր գնումներ կ'ըլլան:

ԱՅՍ ԱՌՏՈՒԱՆ ՀՐԴԵՀԸ.—Այս առաւօտ ժամ 4ին Պոլիս, Աքսէրայ, Սէնէթիլի Պազարը, Քէօփրիւլիւ փողոց, փայտաշէն ապարանքը մը հրդեհ ծագելով ամբողջ չէնքը այրեցաւ: Շէնքը չորս հարիւր ոսկի ապահովագրուած էր, կ'ըսուի, Սոսնիխ ու Լէյտէն Ընկերութեան:

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Առաջիկայ 1/26ի չորեքշաբթի օրուընէ սկսեալ, Օսմ. Կայս. Պանքան իր Ղալաթիոյ կեդրոններուն մէջ մեճիտիէի մանրուած ստորաբաժանումներու փոխանակութիւնը պիտի կատարէ 1000 զրշ.ի եւ աւելի գումարներու համար միայն: Հազար զրշ.է պակաս եղող ... եւ է գումար պէտք է ներկայացնել Պոլսոյ կողմը՝ Թարաքճիլար, մասնաւորապէս բացուած թիւ 15 գրասենեակը:

Կ. ՊՈԼԻՍ, 25 Սեպտ. 1906

Եկեղեցական Քրօնիկ

Ս. Պատրիարքը, երէկ, ընկերակցութեամբ գործակատար Արիս էֆ. Տէր-Յակոբեանի, Կայս. Պալատ գնաց.

—Սամաթիոյ Կանթոնային վարժարանի հոգաբարձութիւնը այսօր հրաւիրուած է Նիկողայոս Ղալաթիոյ Աղաջնագարանեց, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքին:

—Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ Թաղականութիւնը Թաղականութեան պաշտօնը մը գինել տուած է նկարիչ Սիմոն էֆ. Եաղճեանի՝ որ նկարած է Լուսաւորիչի նշանաւոր նկարներէն մը գծագրուած մէկ օրինակին վրայէն: Այդ պատկերը երէկ ներկայացուցաւ Ս. Պատրիարքին՝ որ թէ պէտ կարգ մը դիտողութիւններ ըրաւ, սակայն ընդհանուր կերպով չէր հաւնած նկար Հայ Եկեղեցւոյ ոգւոյն ու կանոնաց, եւ հրամայեց որ ներկայացուի Կրօն. Ժողովին յառաջիկայ երեքշաբթի օրուան նիստին: Թաղականութեան այդ պատկերը վաւերացուելէ ետքը օծումը պիտի կատարէ Ս. Պատրիարքը յառաջիկայ կիրակի օրը, Նոյն օրը տեղի պիտի ունենայ նաեւ Կեդր. վարժարանի այս տարուան շրջանաւարտներուն վկայականաց բաշխման հանդէսը՝ նախագահութեամբ Ն. Սրբազնութեան եւ Թաղականութիւնը իր պաշտօնավարութեան մասին բացատրական տեղեկագիր մը պիտի կարդայ այդ հանդէսին մէջ եւ այս առթիւ իր հրաժարականը պիտի մատուցանէ Ս. Պատրիարքին: Թաղականութեան պատկերը Մեծ Պահոց առթիւ պիտի կախուի վարժարանին վրայ: Թաղականութիւնը մտադիր է իւզանկար վարդապետ մը չինել տալու սրբանկարիչ-նկարիչ Սանիան էֆ. Աճէմեանի:

—Պէթլիսի Կրօնական եւ Քաղաքական Ժողովներու դիւաններուն ստորագրութիւնը կրող նամակ մը հրատարակուած է այսօրուան Մանզումէի մէջ, վիճակին Առաջնորդ Տ. Եղիշէ Ծ. Վ.ի եպիսկոպոսական ձեռնադրութեան առթիւ: Ցեղ հոյ Ժողովներու դիւանները կը յայտարարեն որ, իրենց ալ թէ նամակ չեն ուղղած Պատրիարքարան՝ Առաջնորդ վարդապետին եպիսկոպոսացումը եւ իր պաշտօնավարութեան վերադարձուիլը խնդրող, այլ ընդհակառակը նամակ մը ուղղելով Ս. Պատրիարք Հօր՝ խնդրած են որ Տ. Եղիշէ Վ. եպիսկոպոսացման չղրկուի եւ Պէթլիսի առաջնորդութենէն դադրեցուի, աւելցնելով թէ անոր պաշտօնավարութեան նկատմամբ ընդարձակ տեղեկագիր մը ղրկած են բողոքայով, որուն ժամանակին պատասխանը կը խնդրեն:

—Տիմէթոգայէն կը գրեն թէ տեղւոյն Արտաւան երկսեռ վարժարաններու աւարտական համար հեռաւոր է Համբարձում էֆ. Պէրպէրեան որ Իզմիրի չորս ամեայ դասընթաց մը մը. վարժարաններու մէջ ուսուցչութիւն ըրած է օգտակարապէս: Այս առթիւ կը հաւաստուի թէ Տիմէթոգայի հոյ համայնքութիւնը նախանձախնդրութիւն մը ունի իր դըպրոցին հանդէպ: Տիմէթոգայի մէջ կայ Ս. Գէորգ անունով նշանաւոր եկեղեցի մը որ ակնածանքի է բոլոր քրիստոնեաներուն, հռչակաւոր թերթերու մասին, որոնց վրայ մէկ նը մէջ կը քաղէ երկրիս մէ հայերէն կապակցած ազգային հոգեւոր եւ կրթական գործերով զբաղելով ծանր եղած է:

— Բերայի Աւագերէց Տ. Միքայէլ Հայրը, իր հանգուցեալ երէցփոխ մահուան առթիւ, ցաւակցական նամակներ եւ ծաղիկներ ընդունեց է Պոլսոյ բոլոր բարձրաստիճան եկեղեցականներէն ու ծանօթ աշխարհականներէ: Ցաւակցական նամակներ ընդունեց է նաեւ գաւառական թեմերու Առաջնորդներէն: Տ. Միքայէլ Հայրը երէկ Պարտիզակէն Նիկոմիդիա իջեր է, եւ հաւանական է որ այսօր ալ Կ. Պոլիս հասնի:

—Բերայի Թաղ. Խորհուրդը եւ Առաջնորդ Վեհ. Ռոզէր էֆ. նամակ մը ուղղելով Պարտիզակ, ցաւակցութիւն յայտնած են Տ. Միքայէլ Հօր երիցակնոջ մահուան առթիւ: Տ. Միքայէլ շնորհակալութիւն յայտնած է նամակով: Թաղ. Խորհուրդը որոշեց հոգեհանգիստ կատարել տալ Տ. Միքայէլ Հօր երիցկնոջ համար: Պիտի պատարագէ քարոզիչ Տ. Հմայեակ Սէբ քահանան:

—Խասգիւղը, որ հրաւիրուած է նոր գումարել առաջիկայ շաբաթ, պիտի վերակազմէ Դաստիարակչական Խորհուրդը, Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը եւ միւս Խնամակալութիւնները:

—Անկեղծեան վարժարանի առաջիկայ դասաւորութեան բարձրացմանց առթիւ, Ս. Պատրիարք Հայրը շնորհակալական աշխատութեան կ'արթնաց գեղեցն Գ. Լէւոնին:

—Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան անդամ Տոքթ. Վահրամ էֆ. Թորգոմեան սաղէ որ Ազգ. Հիւանդանոցի այցելել եւ ներկայ գտնուեցաւ բժշկական բոլոր այցելութեանց: Պատերազմ Նոյն պէտ Նորոգչած ընդունելութիւնը:

.. Այս տարուան բժիշկ վերակացուներ էին Տոքթ. Պօղոս էֆ. Վարժապետեան եւ Տոքթ. Հրանդ էֆ. Արսլանեան, որոնք Ազգ. Հիւանդանոց իրր օժանդակ բժիշկներ կը պաշտօնավարէին հոս է ի վեր. այս շրջան պաշտօնով զասն կը մնեին: Տոքթ. Թորգոմեան էֆ. հաստատութեան բժշկական պաշտօնը լրացնելու համար Տոքթ. Տնօրէնութեան եւ բը միւսներուն հետ խորհրդակցութիւն մը պիտի կատարէ:

—Իզմիրէն կը հաղորդեն սեպտ. 23 թուականով. — Ն. Կ Վեհափառութեան բարեբաստիկ ծննդեան տարեդարձին առթիւ, Ս. Առաջնորդ Հայրը իր հետ ունենալով Փօլ. Հայրը, քահանաներ, Վարչական Ժողովներու անդամներ եւ Ս. Մեսրոպեան վարժարանին աշակերտներ, կառքերով կառավարական պաշտօնատունը գնաց իր եւ Թեմին հասարակութեան շնորհաւորութիւնները եւ բարեմաղթութիւնները մատուցանելու եւ այս առթիւ Բարձր. կուսակալին կողմէ օրբոլիք ընդունելութիւն գտաւ եւ մեծարուելէ ետք բարեմաղթութիւնները կրկնելէ յետոյ նոյն հանդիսաւորութեամբ դարձաւ Ազգ. Առաջնորդարան:

.. Սրէկ՝ կիրակի երեկոյ Առաջնորդ Սրբազանը նախագահեց թաղէն ներս մը. աւր ներկայ էին Պատրիարքական Ժողովին ատենադպիր եւ անդամներ, Բալաք., Տոնէս., Ռ. Խորհրդոյ անդամներ եւ ուրիշներ: Նոյն նիստին մէջ Դուրեան Սրբազան կարդաց Կարապետ էֆ. Արապ-խանի մէկ գրութիւնը՝ որու մէջ մեծայարգ էֆ.ն կը մեկնէ իր անձնական տարուան իրաւունքը Ս. Սահակեան եկեղեցւոյ բակին մէջ՝ Ազգ. Առաջնորդարանի եւ Ս. Մեսրոպեան վարժարանի մէջտեղ գտնուած արհեստանոցին վրայ կառուցանել տալու ընդարձակ լայն մը իր յաջորդը մասսով գիւղբօթիէի բանին համար, դնելով հանգիստ նեղեալ արհեստանոցի երեք բաժանումներէ երկուքը՝ յառաջիկային իր նպատակին—արհեստանոցի— ծառայելու համար, որու մասին ալ պէտք եղած կարգադրութիւնները պիտի ընէ Արապեան էֆ.ն՝ ինչպէս որ իր առաջին գրութեան մէջ չեղած էր: Այս մասին պէտք եղածը ի գործ դնելու համար, Արապեան էֆ. կը խնդրէ որ Իզմիրի ծանօթ ճարտարապետներէն Գ. Ոսկանեանի յանձնարարուի քարտէզը նել ու ծախքը ձանօթ իրեն հաղորդելու: Ժողովը կորիզի փոխանակութիւնները կատարեց չէ եւ եւ չնչին եւ յաջողին պէտքերու մասին:

—Իզմիր Ամալրեա Ցաւեարի թերթը խմբագրական մը մէջ կը գնէ երկու եկեղեցական նորքեր, որոնք օրուան խնդիրներ են.— Ա. Էնմիածնի Ս. Հայրապետին հրամանը՝ այցելող քահանաները վերամասնանցնելու համար: Բ. Այնթապի մէջ եկեղեցական Փէտէրի Պատրիարքարանին մօտ ըրած առաջարկը՝ Պոլսոյ մէջ կիներու վանք մը հաստատելու համար: Այս երկու առաջարկները, կ'ըսէ յայն թերթը, անհրաժեշտ հաստատութիւն մը ունին: Մէկը՝ Էնմիածնի Ս. Հայրապետը՝ բոլորովին պատշաճ դարձած ազնիւ, կ'ուզէ սուրբերկեանց ընել, մինչ միւսը՝ Այնթապի յոյն վանքերը կ'ուզէ մեզ ասոնց իրեն կուսերու վանական կենցաղին: Ի՞նչ է այն չափաւորը որ մզած է այս վերջինը Պոլսոյ մէջ հասաւոր քաղաքի մը մէջ կիներու վանք մը հաստատելու: Անցնիլ տեսնելու պիտի գիտնալ զայն: Ամեն պարագայի մէջ, Ցայն վանքերին դաղափարը տրամաբանական ռեակցիան է մեր այսօրուան զաղափարներու ընթացքին: Մեռ որ, Պոլսոյ մէջ կիներու վանք մը բոլորովին տարբեր արդիւնքներ պիտի տայ քան զոր կ'ակնկալէ ծրագրին հեղինակը: Ասոր համար Հայոց Կաթողիկոսին ծրագիրը մեզի աւելի տրամաբանական եւ արդի դարուն ոգւոյն համապատասխան կը թուի, քան Այնթապի եկեղեցականին: Մեր կողմէ չենք կրնար մեկնաւ թէ ինչ ալ վանականներու ներկայութեան՝ ընկերութեանց մէջ: Ասոնք խումբ քաղաքները կը լեցուին յաճախեալ եկեղեցական իշխանութեան մօտ, աղքատ առնելնելով մեռանուած եկեղեցականներուն, որոնց տակաւ կը քնեն եւ որոնց ծախքն շատ աւելի իրաւունք ունի մտնելու ընտանիքներու մէջ. հանգնալու հաստատութիւններուն պէտքերը եւ յարգանք ու վստահութիւն չունեցնալու:

Այսօրուան Հեռագիրներ

ՎԻԷՆՆԱ, 10 հոկտ.— Ֆրանց Եոզէֆ կայսեր եղբօրորդին՝ Օթօ արքեդուքսը հիւանդ է Շէնպրի պալատին մէջ՝ Պատէնի մօտ (Վիէննա) կը կարծուի թէ քաղցկեղի ենթարկուած է:

ՆԻՍ.—Զ.հաղթութիւն մը կատարուեցաւ ի պատիւ Սերպիոյ Թագաւորին որ Նիս կը գտնուի: Այդ առթիւ քաղաքապետն մէկ ճառին պատասխանելով, Թագաւորը ըսաւ թէ մեծապէս պիտի պաշտպանէ երկրին շահերը: Այդ խօսքերը բուռն ծափահարութիւններով ողջունուեցան:

ՊԵՐԼԻՆ. — Նոյս Տոյչէ Ալկեմայնէ Զայթունկ կը հրատարակէ նամակներու փոխանակութիւն մը Վիլհելմ կայսեր, Բէթմըլէնրի դուքսին եւ Ֆոն Պիւլով իշխանին միջեւ՝ Պրունշվայգի դքսութեան խնդրոյն համար:

—Գերմանիոյ կայսրութեան պանքան իր զեղչէ առնը հարիւրին հինգէն վեցի բարձրացուց:

ՍԹՈՔՈԼՄ. - Շուէտի պետական պանքան իր զեղչէ առնը հարիւրին 5½ի բարձրացուց:

ՔՈՓԷՆՀԱԿ.—Տանիմարքայի պանքան կը զեղչէ առնը հարիւրին վեցի բարձրացուց:

ՎԻԷՆՆԱ.— Բոլիթիշէ Քորէսբոնտէնց Բուլղարին նամակիր մը կը հրատարակէ՝ ծանուցանող թէ, նախարարաց մէկ քանի լրագիրներու հրատարակութեանց, միջնեւ հիմա պաշտօնագրութիւն մը չէ ընդունած փախտուրութեան մը եւ կամ թնդանօթներու գնման մասին: Գ. Բոայէ այդ երկու իրողիրներուն համար յայտարարութեան ամենայն կերպ է միայն բաւէրէցի մէկ զէնի մասնաւորութեանց հետ:

ՊԵՐԼԻՆ.— Պրունշվայգի դքսութեան խնամակալ պիտի կարգուի վախճանեալ դուքսին կրտսեր զաւակը՝ Բրունսօն, Ֆրէտերիկ Վիլհէլմ իշխանը:

—Վիլհելմ կայսրը առաւօտ 14ին նոյեմբեր պիտի գայ Շլեզվիկ Հոլշթայնի իշխանին ամուսնութեանց՝ Էպէնսպուրկ-Գոթէնպէտի կոմսուհիին հետ. յետոյ պիտի երթայ ներկայ գտնուելու Օր. Պէթա Քրուպի ամուսնութեանց:

ՄԱԴՐԻՏ.— Սպանիոյ նախորդ նախարարապետ Գ. Մաուրա, պահպանողական կուսակցութեան պետը, Բօթօլոնիի պատուիրակներու յայտարարեց թէ չի կարծեր որ Սպանիոյ հիմնական Օրէնքը, մարմնոյ հանդէպ մշտական եւ մասնաւոր ու ազատական փոփոխութեան՝ Ֆրանսայի հետ առեւտրական դաշնագրութեան մը կնքման համար:

ԼՈՆՏՈՆ.—Հանքային նոր Ընկերութիւն մը կազմուեցաւ 200,000 անգլիական ոսկի դրամագլխով՝ հանքային արդիւնաբերութեան վրայ գործողութիւններ կատարելու համար:

ՄԱԴՐԻՏ.—Սպանիոյ եկեղեցական նախարարութիւնը բարեկամական կը նկատէ այն լուրը թէ փոփոխութեանց դրութեան մը եղած ըլլայ:

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 26 Սեպտեմբեր

Օսմ. Քոնս. Ֆ.Կ. Միաց. Օ.Ռ.		102	08
Ամենէն բարձր գին	»	102	08
Ամենէն վար գին	»	101	32
Ռումէլիի Երկաթուղի գող	Ֆր.	144	75
Ամենէն բարձր գին	»	144	75
Ամենէն վար գին	»	142	37

ԲԱՑՈՒՄ 28 Սեպտեմբեր

Օսմ. Քոնս. Միաց. Ֆ.Կ. Օ.Ռ.		102	—
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	144	62
Շիրքէթի Խայրիէ		40	50
Շիրքէթի Խայրիէի Համիտիէ Օ.Ռ.		05	15
Քարտաւ		155	50
Ռէժի		20	05
Օսմ. Պանքա		—	—
Ցանական Պանքա		437	50
Տէրքօս		321	—
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	55
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		10	60
» ժուիսանս		5	87
» պարտաթուղթ Ֆ.Կ.		490	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		448	—
Թրանսվալ		53	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիպսիէն Ա		330	52
» » » Բ		267	50
Լավրիոն		73	75
Անատ. երկթ. բաժնեթուղթ		18	87
» » պարտաթղթ. Ֆ.Կ.		515	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	—	—
» » » չէք	»	109	25
Փարիզ » »	Ֆր.	22	97½
» » » չէք	»	—	—
Պերլին տեսակաւ չէք	մարք	18	67
Վիէննա չէք	ֆիոր.	21	92

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	14
Անգլիական ոսկի	»	109	34
Բօլ Էմփերիալ	»	90	30
Քրէմիօ	»	50	—
Մէճիտիէ արծաթ	»	107	12
Մէթալիք	»	100	—
Ռուպլի Թղթադրամ	Օ. Ռ.	8	66

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 10 Հոկտեմբեր

Անգլիական Քոնսոլիտէ		86	56
Միացեալ Օսմ. պարտք	բաց. Ֆ.Կ.	92	87
	գոց.	92	75
Օսմանեան Պանքա		16	50
Ռուսական 1888–1889	Ֆ. Կ.	72	75
Հելլենական 5 %		53	25
» Մոնոփոլ		—	—
Պուլկարական 1892	Ֆ. Կ.	101	—
Էժիպսիէն Իւնիֆիէ		—	—
Ճափոնական %		—	—
Թրանսվալ		5	84
Չէրթըրտ		1	56
Փաթաղոնական		25	40

ՓԱՐԻԶ, 10 Հոկտեմբեր

Ֆրանս. Ռանթ 3 %	Ֆ. Կ.	95	97
Միաց. Օս. պարտաթ.	բաց. Ֆ.Կ.	94	05
	գոց. »	94	05
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	667	—
Օսմանիէ	»	—	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	145	50
Օսմ. մաքսատուն	»	—	—
Օսմ. Ռէժի	»	438	—
Բրիտաւիթէ Թիւրք 4 %	»	—	—
Քրէտի Լիոնէ	Ֆ. Կ. »	1163	—
Իտալական Ռանթ	»	102	—
Սպանիական արտաքին	» » »	96	02
Աւստրիական	» » »	—	—
Թրանսվալ	»	53	25
Ռուսական 3 % 1891	»	59	60
Ջէք Լոնտոնի վրայ	»	25	145
Պոլիս Քարաքէօյի	»	704	—

ՎԻԷՆՆԱ, 10 Հոկտեմբեր

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	Ֆր.	240	30
Ռումէլի երկաթուղի	»	160	50
Օսմ. Ռէժի	»	—	—

ՊԵՐԼԻՆ, 10 Հոկտեմբեր

Միացեալ պարտաթուղթ	Ֆր.	94	10
Ռումէլի երկաթուղի	»	143	—
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	—	—
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	220

ՊՐԻՒՔՍԷԼ, 10 Հոկտեմբեր

Օսմ. միացեալ պարտք		93	87
Ռումէլի երկաթուղի		145	25

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱՒՐՈՒԱԾ ԴՐԱՄՆԵՐԸ

Ազդ.—Աւրուած արծաթ դրամներու հրապարակէ վերցուելու մասին կիսապաշտօն նախազգուշութեան կողմէ եղած ծանուցման համաձայն, Օսմ. Կայս. Պանքան պիտի ընդունի այդ դրամները՝ փոխանակուելու համար Ղալաթիոյ իր կեդրոններուն մէջ, այսօրուընէ սկսեալ մինչեւ յառաջիկայ հոկտ. 4/17, առաւօտեան ժամը 10էն մինչեւ կէսօրէն ետքը ժամ 3, ամէն օր, ուրբաթ եւ կիրակի օրերէն զատ:

Դրամները պէտք է ներկայացնել՝ փոխանակութեան համար չմիացուելիք գըրամները զատել ետքը: Որ եւ է դրամական գումար որ իր մէջ կատարելապէս որոշ Թուղթով եւ գիրով դրամներ, եւ կամ աւրուածի որ եւ է հետք չկրող դրամներ կը պարունակէ, բովանդակ պիտի վերադարձուի, որպէս զի զատել ետքը վերստին առնի ներկայացնէ:

Այլ եւ այլ ստորաբաժանումներով (10, 5, 2, 1, ½ զրշ.նոց) դրամներ պէտք չէ որ իրարու խառնուած ըլլան, այլ առանձին պէտք է ներկայացուին:

Կարեւոր գումարները պէտք է որ պզտիկ պարկերով ներկայացուին՝ հետեւեալ կերպով.

500 զրշ.ի գումար մը պէտք է ըլլայ 20 փր.նոցներուն համար:

1000 զրշ.ի 1 զր.նոցներուն համար:

2000 զրշ.ի 2, 5 եւ 10 զր.նոցներուն համար: 21–30

Կ. Պոլիս, 17 Սեպտ. 1906

ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՍՆՏՈՒԿ

ՎԻՆԸՐ ՊԱՆՔ-ՖԵՐԱՅՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

Դրամագլուխ 130 միլիոն ֆաւրոն,
ամբողջովին վճարուած:
Պահեստի գումար 36 միլիոն
ֆաւրոնի չափ:

ԳԼԽԱՒՈՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Վճարումները ոսկեդրամ ըլլալու են: Ցրուած դրամներէ վար վճարում չընդունուիր:

Վինըր Պանք-Ֆէրայն այսօր հարիւրին 3½ տոկոս կը վճարէ 1000 ոսկիէն վար գումարներու համար, իսկ անկէ աւելի գումարներու համար՝ հարիւրին 3: Սակայն կրնայ տոկոսին առնը իջեցնել կամ աւելցնել տեղական լրագիրներու միջոցաւ 15 օր առաջ խմբ տալէ յետոյ:

100 ոսկիէն վար գումարները կրնան ետ առնուիլ ամէն ատեն:

100 ոսկիէն վեր գումարները կրնան ետ առնուիլ դիւրութեամբ եւ կանխաւ ըլլալիք ազդարարութեան մը յետոյ, հետեւեալ կերպով.

3	օր	100– 150	ոսկի գումարի համար		
6	»	151– 200	»	»	»
10	»	201– 500	»	»	»
15	»	501–1000	»	»	»
30	»	1001 եւ անկէ վեր	»	»	»

Վինըր Պանք-Ֆէրայն իրեն կը վերապահէ պանքան դրամ ունեցողներուն համար չիլը կարգադրել, ուղղուած ատեն վճարելով տոկոսին պարունակած գումարը:

Վինըր Պանք–Ֆէրայն խնայողական գումարը պարունակող տետրակ մը կը յանձնէ տնօրէնութեան անունով, բայց այդ պարագային, նշանակուած խնամակալը (վերի կամ վարի) միայն իրաւունք ունի դրամը քաշելու:

Խնայողական Սնտուկին զատ, Վինըր Պանք-Ֆէրայն կը զբաղի նաեւ սովորական պանքային գործառնութիւններով:

Ս. ՓՐԿՉԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Պարզ Օրացոյց 1907 տարւոյ
Գին 1 դահեկան

Ցաւագին 1907 տարւոյ Հիւանդանոցի Պարզ Օրացոյցն լրացեալ հրատարակուած է խնամքով եւ մաքուր տպագրութեամբ որ ուրիշ տարիներու պէս եկեղեցական տօնախմբութեանց եւ ժամերգութեանց նկատմամբ մանրամասն ծանօթութիւններ պարունակելէ զատ եկեղեցական պաշտամանց ընդհանուր կէտերուն յատուկ հրահանգով եւ խրատաքննով եւս ճոխացած է:

Հոգաբարձութիւնս ներկայիս կը յայտարարէ թէ մի միայն Հիւանդանոցիս անմիջական այս օրացոյցի հրատարակութեանց հաստատուած եւ վաւերացուած է Ազգ. Պատրիարքարանէ, հետեւաբար պէտք է ուշադիր գտնուիլ կողքերուն վրայ դրուած կնքոյն, ուր գրուած է «Հոգաբարձութիւն Ս. Փ. Ազգ. Հիւանդանոցի 1907»:

Կը խնդրուի ամէն ազգային անհատէ որ հոծ մէյմէկ հատ գնել, անպատճառ այն գրպանի օրացոյցէն որուն հասոյթ գումար հաստիքն յատկացուած է ի պէտս Ազգ. Հիւանդանոցիս: Կը վաճառուի Հիւանդանոցի գրասենեակին եւ բոլոր գրավաճառաց քով:

(Հոգաբարձութիւն)

ԱՄԷՐ ՓԻՔՈՆ

Société Producteur du France, Péra
ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, ԲԵՐԱ
Ամենաբարձր զեղծաւումներու արժանացած զանազան արուեստահանդէսներու մէջ:

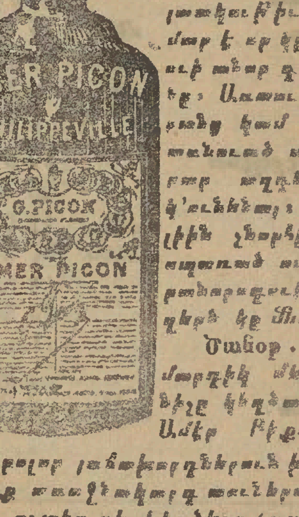

ԱՄԷՐ ՓԻՔՈՆԸ, ամենէն շատ քինաքինով պատրաստուող ու կազդուրիչ ըմպելին, պատրաստուած է ալժերիական հազի յատուկ տաշտներով: Իր կազմին եւ հակաթանձրայինն յատկութիւններուն համար է որ կը յանձնարարուի անոր գործածութիւնը: Առաւօտ անօթի փորանց կամ ճաշէն առաջ առնուած ատեն՝ բարերար ազդեցութիւն մը կ'ընծայէ: Այդ ըմպելիին շնորհիւ՝ մարսողութիւնը կը վերականգնուի եւ ախորժակ կ'աճի:

Ծանօթ. — Անխաբ մարդիկ մեր վաճառականներուն կը գտնեն ըլլալիքնուն: Ամէր Փիքոն ապրանքը մեր բոլոր յանձնարարիներուն խանութները, տունը տարածուած տեսնելու միայն գիտնալ, որպէս զի կեղծերը չառնեն: Պէտք է պահանջել որ շիշերը Փիքոնի եւ Ֆիլիփվիլի դրոշմը կրեն:

Միակ ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ մէջ Գ. Լ. ԲԱՐՄԱ:

Գ. Գ.

Բ. Գանայի	Ղալաթիա
Ա. Ռեգգիօ	»
Էգռնոմօ Գոօբէրաթիվ	Ղալ., Բերա եւ Գատըգիւղ
Ռօզառիօ Սիւսոնէ	Ղալաթիա
Բօրտոտօ եւ Մէլէթի	»
Ժ. Սթավրօպուլօ	»
Սթավրօպուլօ Եղբարք	»
Քօթթօզի Եղբարք	»
Վէնտոն Գառապետեան (գեղջ.)	Կ. Պոլիս
Մէհմէտ Քեազիմ	»
Տ. Մէզդէքի որդի եւ Ընկ.	»
Մ. Մէզդէքի	»
Թ. Լինօ	»
Գ. Սէֆէրեան	»
Ժ. Վօնթէզիանօս եւ Ընկ.	»
Էմիլ Լանկլուա	Բերա
Տէմէթրոպուլօ եղբ.ք եւ Ընկ.	»
Թ. Սուրէնեան Բերա, Կ. Պոլիս, Ղալաթիա	
Պօն Մարշէ	Բերա

եւլն. եւլն. եւլն. 44—50

ԻԼԱՆ

(Խազինէի Խասսաի Նէզարէթի)

Խազինէի Խասսաի Նէզարէթէ էրզգրումի իլէրի ուլլանան ալանիլէ գարպինտա միւլքերի օլուբ անլաշմ ամիրին ամիլէրի աւդէ վիզարէտ 20-էն 7 զատըլէ 40 անդերի ֆէտհթէ Թալիպի էմլաքի աուան օլուն մանը հալը բաւմոնին օտաշլանմա հալատա էրթէսի գիւնիւ իրնալ էսվէլի էստի աւլըն վէ սավըլ մին ալմակ վէ միւնաքաշա աերէլ օլման էսթէհլէրին ալ զատ օն ալէպթիրոտ թէմմոնպ ...զըլէրինի վէ իսա միւթէզար քէփալէթ նամէ միւաքատասայէն էվմալ մէզգիւրած նիհանէթի սաաթ օն դաւար Խազինէի Խասսաի Նէզարէթինէ մուրաջաաթլարը իլան օլունուր:

Ֆի 27 էյլուլ 322 1–3

* * *

Հըթթա գըէէ ալթըգա 1.27, առըը գըէէ ալթըգա 1.12, ալթ մըգըը գըէէ ալթըգա 1, ուֆագ անձէլէ մըգըը գըէէ ալթըգա 1.41 ղուրուշ:

Խազինէի Խասսաի Նէզարէթէ հաւալէ գաթ անկարը էլէրին ալը ալանէ գէոնմիլէ գարպինտա միւլքերի օլուբ ալանա ըստ մաւնուրըէ հավալէ օլունան ալանդըգդա մաւշուրլար Թալիպի էմլաքի օլուն մահը հալը բաւմիններ 27ինէ թէսադիւֆ էդէն րէմբէ գիւնիւ սաաթ օն թէսլիմ էդիլմէ էզդէլիւ կէլէն էվկաֆի էմլաքի էնըշ ալըրը արզէտէ միւնաքաշա անլը միւզայէտէ աերէլ օլման էսթէհլէրին ալ զատ իլէ էթմէ բալը միւզայէտէ էվմալ մէզգիւրած նիհանէթի սաաթ օն դաւար Խազինէի Խասսաի Նէզարէթինէ մուրաջաաթլարը իլան օլունուր:

Ֆի 24 էյլուլ 322 2–3

ԴԺՈՒԱՐԱՄԱՐՍՈՒԹԻՒՆ
ՍՏԱՄՈՔՍԱՑԻ
Վայրկենապէս կը բուժուին
ՇԱՆՏՐՈՆԻ "ԿՈՒԹ ՏԷ ՔՈԼՈՆԻ„ՈՎ

Ազդեցիկ ընդդէմ
ՍՐՏԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ
ՔՈԼԵՐԻՆԻ ԵՒ ԹԱՆՁՔԻ
Բարիզ, 8, Վիվիէն փողոց, եւ բոլոր դեղարանները

Գործակատար՝ Ժ. Պ. Տալէճիօ, Ղալաթիա. Կ. Պոլիս։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻՆ

Ժամանակացոյց կառախմբ. երթեւեկ.
1906 Սեպտ. 14 (Ն. Տ.) ուրբաթ օրէն սկսեալ
ԳՕՆԻԱ—ԷՐԷՅԼԻ—ՊՈՒԼԿՈՒՐԼՈՒԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառխմ. 622
Առք. և Ճմբ.

Կայարան		Առաւօտ
Գոնիա	մկն.	12 30
Գաշըն խան		1 01
Չումրա		1 45
Արըք Էօրէն		2 13
Մանտասուն		2 42
Գարաման	ժմն.	3 13
	մկն.	3 28
Սիտրովա		3 54
Այրանճը-Տէրպէնտ		4 44
Ալաքա		5 20
Էրէյլի	ժմն.	5 45
	մկն.	6 05
Պուլկուրլու ժմն.	իրիկ.	6 20

ԴԱՐՁ Կառխմ. 621
Առք. և Ճմբ.

Կայարան		Իրիկ.
Պուլկուրլու	մկն.	6 35
	ժմն.	6 53
Էրէյլի	մկն.	8 50
Ալաքա		9 17
Այրանճը-Տէրպէնտ		10 01
Սիտրովա		10 43
	ժմն.	11 07
Գարաման	մկն.	11 22
Մանտասուն		11 55
Արըք Էօրէն		12 24
Չումրա		1 —
Գաշըն խան		1 36
Գոնիա ժմն.	իրիկ.	2 05

30—50

ՔԻՒՆԱՐՏ CU[illegible]D
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑ

Ամենամեծ եւ արագ շոգենաւեր կը բանին Լիվըրբուլի եւ Ամերիկայի միջեւ։

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Իվէռնիա	13900	[illegible]	359
Սաքսոնիա	13900	[illegible]	4341
Լուքանիա	12958	[illegible]	3229
Գամբանիա	12950	[illegible]	2943
Ուլթոնիա	8845	[illegible]	1934
[illegible]	8128	[illegible]	1933
[illegible]	8120	[illegible]	1559
[illegible]	7392	[illegible]	819
[illegible]	7269	[illegible]	1690

Դիմել առ ՎԱԼԹԸՐ ՍԻԿԸՐ և ԸՆԿ. Մէյմանէճեան խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա. Գարա Մուսթաֆա փողոց
44—50

ՄՕՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ճամբորդ եւ ապրանք փոխադրող շոգենաւեր

Ա. ԿԱՐԳԻ	Բ. ԿԱՐԳԻ
Սեդի	Նայդօքրիս
Մենես	Էմկյսիս
Ռամփսես	Պուզիրիս
Թեյպր	Մօկրիս
Նարպօն	Ֆայլիի
Նավարին	Տարօս
	Թիպա

Քառնաք շոգենաւը, Պաշտօնապէս կէս թիւ, նոր հասաւ Լիվըրբուլէն ընդհանուր վաճառքով. ամսոյն 13ի չորեքշաբթի օրը, կէսօրէն յետոյ ժամը 5ին պիտի ուղեւորուի Սամսոն, Տրապիզոն, Պաթում։

Առաջին կարգի շոգենաւերը շատ հանգիստ սենեակներ ունին, նաեւ մէջտեղը ընդարձակ սենեակներ ունին, ելեկտրականութեամբ կը լուսաւորուին եւ լաւ համբորդութեան համար ամէն պէտքերով օժտուած են։

Երկրորդ կարգի շոգենաւերն ալ առանձին թեւով համբորդներ կ'առնեն բայց սենեակներ չունին։

սղերլին
Կ. Պոլսէ Լիվըրբուլ Ա. կարգի գինն է 15
» » Բ. » » » 11

Կը խնդրուի վաճառականներէն որ փոխադրութեանց կամ Ղալաթիոյ մաքսէն հանելու համար՝ իրենց հրահանգները տան շոգենաւուն ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Ամերիկայի եւ Եւրոպայի նաւահանգիստները առնելու համար ապրանքներ կ'ընդունուին։

Դիմել առ Ճ. Վ. ՈՒԻԹՈԼ Է Ընկ. Գործակալք
Աւրթօլ խան, Պանքէ փողոց, Ղալաթիա
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ ԸՆԿ.
2—50 31 Ճէյմս Սթրիթ, Լիվըրբուլ։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՐԱՎԱՃԱՌՈՒԹԵԱՆ ԱՄԵՆԱՄԵԾ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆԸ. 160,000 ՍՏՈՐԱԳՐՈՒՈՂ ԲԱԺԱՆՈՐԴ 1904 ՅՈՒՆՎ. 1ԻՆ

ՆՈՐ ԼԱՌՈՒՍ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

Համայնագիտական բառարան եօթը հատորէ բաղկացեալ (վեցը հրատարակուած)

Հիմակուան մտքի կեանքի պայմանները ամենուն համար անհրաժեշտ կը դարձնեն համայնագիտական լաւ բառգիրք մը։ Այդ պատճառաւ է որ հրաշալի յաջողութիւն մը գտած է ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ՆՈՐ ԼԱՌՈՒՍԸ, որ իր տեսակին մէջ կատարելութիւն մըն է. վերջին աստիճանի կատարեալ, ինչպէս մտքի պահանջները գոհացնող, չորս հարիւր ընտրեալ աշխատակիցներու կողմէ խմբագրուած, առատօրէն պատկերազարդուած եւ գունաւոր քարտէսներ եւ տախտակներ կը պարունակէ։ Այս հիանալի բառգիրքը գերընտիր է մինչեւ հիմա Ֆրանսայի եւ ուրիշ երկիրներու մէջ հրատարակուած նմանօրինակ գործերէն։ Մինչեւ հիմա հրատարակուած վեց հատորները միայն կը պարունակեն 175,000է աւելի յօդուած, 36,000 պատկեր, 67 գունաւոր տախտակ եւ 360է աւելի սեւ եւ ուրիշ գոյներով քարտէսներ։ Այս մէկ քանի թիւերէն կարելի է դատել այն մեծ ծառայութիւնը՝ զոր կարելի է սպասել այսպիսի գործէ մը։ ԼԱՌՈՒՍ գրավաճառանոցը, Բարիզ, Մոնբառնաս փողոց, թիւ 17, խնդրողին՝ 16 երեսէ բաղկացեալ պրակ մը՝ իբր նմոյշ ձրի պիտի ղրկէ։

Ամբողջ գործին բաժանորդագրութեան համար հիմնական գինն է 200 ֆրանք՝ թղթակազմ, 235 ֆրանք՝ կազմուած, վճարում. 100 ֆրանք ստորագրման ատեն, եւ մնացը՝ վեց ամիսէ վեց ամիս։

Կարելի է բաժանորդագրուիլ Լառուս գրավաճառանոցը, Բարիզ, Մոնբառնաս փողոց, թիւ 17, նաեւ գլխաւոր գրավաճառանոցներուն մօտ։ Բաժանորդագրուողները կը ստանան հրատարակուած վեց փառաւոր հատորները. եօթներորդ եւ վերջինը պիտի հրատարակուի յառաջիկայ յուլիսին։ 25 45—50

Cie RUSSE
Navigation a Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Շաբաթական երթեւեկութիւններ
Հոկտեմբեր
Կշ. 26 8 Սեվաստոբոլ ժամը 10ին առաւօտ, Տարտանէլ, Միտիլլի, Իզմիր, Քիոս, Թեսաղոնիկէ, Պէյրութ, Եաֆա, Բօր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին իրիկուան։
Եշ. 28/10 Օտեսա ժամը 10ին առաւօտ։
Շբ. 30/12 Միտիլլի, Իզմիր, Քիոս, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին առաւօտ։
14 Օտեսա ժամը 2ին իրիկուան։ 25 50

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՕՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.
Ա. կարգ Բարիզի համար 200 ֆր
» » Մարսիլիա » 160 »
Բ. » Բարիզի » 150 »
» » Մարսիլիա » 120 »
Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին՝ Թօփհանէ քարափին վրայ։
15 29—50 Թ. ՕՂՅՈՒՂ

Ստորագրող ՉԱՐԼԶ ԵՍԻԱՅԵԱՆ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Ընթացք Հըլի Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
[illegible]	1069	[illegible]	4211	[illegible]	1581	[illegible]	2709	[illegible]	1117
[illegible]	3607	[illegible]	987	[illegible]	3720	[illegible]	3557	[illegible]	1785
Անճէլօ	1541	[illegible]	2283	[illegible]	2600	[illegible]	1057	[illegible]	1195
[illegible]	2277	[illegible]	1718	[illegible]	595	[illegible]	1735	[illegible]	1203
[illegible]	1832	[illegible]	504	[illegible]	2354	[illegible]	2419	[illegible]	1323
[illegible]	1364	[illegible]	2464	[illegible]	5540	[illegible]	1033	[illegible]	1546
[illegible]	4481	Էլտորատօ	1520	[illegible]	1080	Օթէլլօ	4100	[illegible]	3327
[illegible]	1871	[illegible]	1841	[illegible]	1053	[illegible]	4036	[illegible]	1470
[illegible]	1337	[illegible]	954	[illegible]	2307	[illegible]	1585	[illegible]	741
[illegible]	1244	[illegible]	1828	[illegible]	1700	[illegible]	1637	[illegible]	1914
[illegible]	1094	[illegible]	849	[illegible]	1058	[illegible]	510	[illegible]	1389
[illegible]	2739	[illegible]	4583	[illegible]	2272	[illegible]	2329	[illegible]	2294
[illegible]	1821	[illegible]	3050	[illegible]	1843	[illegible]	1563	[illegible]	1350
[illegible]	4285	[illegible]	1243	[illegible]	3191	[illegible]	1613	[illegible]	1201
[illegible]	3906	[illegible]	1011	[illegible]	724	[illegible]	1789	[illegible]	
[illegible]	895	[illegible]	1695	[illegible]	2273	[illegible]	136	[illegible]	

Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած են։
Ալեքօ շոգենաւը, նաւապետ Միլ.
Ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս կը սպասուին։
Ուալլէնօ շոգենաւը.
Դիմել առ Գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՐԻՔՍՕՆ
Թիւ 22—24, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա 10 35—50

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութեան կառախումբերու 1906 սեպտեմբեր 14 (Ն. Տ.) ուրբաթ օրէն սկսեալ

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱ ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 44 խառն Առաւ. ժ. վ.	ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 46 խառն Իրկն. ժ. վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 41 խառն Առաւ. ժ. վ.	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 43 խառն Իրկն. ժ. վ.
12 25	7 45	մկն. Քարաքէօյ Կամուրջ ժմն.	8 52	12 23
12 55	8 05	ժմն. Հայտար Փաշա մկն.	8 32	12 3
1 25	8 15	մկն. ժմն.	8 22	11 30
2 37	9 29	ժմն. Փէնտիք մկն.	2 13	10 14
2 45	9 40	մկն. ժմն.	2 —	9 52
3 6	10 01	» Թուզլա մկն.	1 40	9 30
3 28	10 24	» Կէյպզէ »	1 18	9 9
3 50	10 48	» Տիլ Իսքէլէսի »	12 48	8 35
4 —	10 58	» Թավշանճըլ »	12 34	8 24
4 16	11 17	» Հէրէքէ »	12 23	8 12
4 37	11 39	» Եարըմճա »	11 56	7 43
4 49	11 51	» Թիւթիւն Չիֆթլիք »	11 44	7 30
4 59	12 02	» Տէրինճէ »	11 33	7 19
5 13	12 18	ժմն. Իզմիտ մկն.	11 15	7 3
5 38	— —	մկն. ժմն.	— —	6 38
6 11		» Պէօյիւք-Տէրպէնտ մկն.		6 2
6 35		» Սապանճա »		5 32
6 59		» Համիտիէ »		5 14
7 42		» Կէյվէ »		4 18
8 04		» Աք-Հիսար »		3 52
8 33		» Մէքէճէ »		3 23
8 57		» Լէֆքէ »		2 49
9 32		» Վէզիր-Խան »		2 11
10 12		ժմն. Պիլէճիկ մկն.		1 30
10 24		մկն. ժմն.		1 20
11 32		» Գարաքէօյ մկն.		12 30
12 13		» Պոզէիւք »		11 54
12 59		» Ին Էօնիւ »		11 17
1 29		» Չուքուր Հիսար »		10 44
2 07		ժմն. Էսկի Շէհիր մկն.		10 5
իրկն.			առ.	

ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐ ԳՈՆԻԱՅԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառխ. Թ. 222 խառն Առաւ. ժ. վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառխ. Թ. 221 խառն Իրկն. ժ. վ.
12 —	մկն. Էսկի-Շէհիր ժմն.	3 —
12 42	» [illegible] մկն.	2 20
1 39	» Սապունճը Պունար »	1 38
2 33	» Ալայունտ »	12 42
3 15	» [illegible] »	11 53
4 10	» Տէօյէր »	11 5
4 33	» Իհսանիէ »	10 20
5 3	» Համամ »	9 53
5 14	» Ղազլըկէօլ Համամ »	9 44
6 01	» Աֆիոն Գարա Հիսար »	9 13
6 41	» [illegible] »	8 20
7 36	» Չայ »	7 33
8 21	» Իսհաքլը »	6 40
8 45	» [illegible] »	6 15
9 16	» Աք շէհիր »	5 53
9 48	» [illegible] »	5 13
10 30	» Չավուշճու գէօլ »	4 35
11 8	» Ըլղըն »	4 3
11 55	Գատըն-Խանը »	3 9
12 50	[illegible] »	2 27
1 22	» [illegible] »	1 47
2 22	» [illegible] »	12 42
3 03	ժմն. Գոնիա մկն.	12 —
իրկն.		առ.

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐ ԷՆԿԻՒՐԻԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառխ. Թ. 123 խառն Առաւ. ժ. վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառխ. Թ. 121 խառն Իրկն. ժ. վ.
1 —	մկն. Էսկի Շէհիր ժմն.	11 —
1 44	» Աք Պունար մկն.	10 18
2 24	» Ալփու Քէօյ »	9 46
3 4	» [illegible] »	8 58
4 9	» Սարըքէօյ »	8 1
4 58	» [illegible] »	7 14
5 35	» [illegible] »	6 37
6 9	» Պէյլիք Քէօփրիւ »	6 —
7 3	» [illegible] »	5 16
8 21	» [illegible] »	3 49
9 15	» Սինճան Քէօյ »	2 47
10 —	ժմն. Էնկիւրի մկն.	2 —
իրկն.		առ.

ԱԼԱՅՈՒՆՏԷՆ ՔԻՕԹԱՀԻԱ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 333 խառն Առաւ. ժ. վ.	ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 334 խառն Իրկն. ժ. վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 331 խառն Առաւ. ժ. վ.	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 33[illegible] խառն Իրկն. ժ. վ.
2 35	12 45	մկն. Ալայունտ ժմն.	2 —	12 5
2 55	1 5	ժմն. Քիօթահիա մկն.	1 40	11 45

ՀԱՄԻՏԻԷ—ԱՏԱ-ՊԱԶԱՐ

ԵՐԹ Կառախումբ ժ. վ.	ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 426 խառն Իրիկն. ժ. վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 425 խառն Առաւ. ժ. վ.	ԴԱՐՁ Կառախումբ ժ. վ.
5 34	7 15	մկն. Համիտիէ ժմն.	5 3	6 40
5 52	7 33	ժմն. Ատա-Պազար մկն.	4 45	6 22

27

ՌՕՍԻԱ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Պետերսպուրկ

Ընկերութիւնս խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, համբորդութեան պատահարներու, երկաթուղիի եւ շոգենաւի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան եւ նաւերու ստացած վնասուց դէմ։

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած	10 666 666	ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար	154,666,666	»
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	400,728,000	»
1904 տարուան մէջ գանձուած ապահովագին եւ տոկոս	65,224,946	»

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել
Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին, Աղբրիկան խան, Վոյվոտա, Ղալաթիա։
Պոլսոյ գործակալութեան, Տէլէֆէրզատէ խան, Աշըր Էֆէնտի ճամբէսի, թիւ 26։
Տնօրէն, Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին՝ Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ 11 18—50

ՅԱՄԱՔԱՅԻՆ ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՄԵԾԱԳՈՅՆ ԱՊԱՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ
ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ
VICTORIA DE BERLIN
Ունի օժիտ, թոշակի ճիւղեր

Ապահովագրեալ գումար 1904ին	Ֆր.	1,491,279
Պահեստի դրամ 1904ին	»	605,718,000

Հաստատուած 1853 սեպտ. 20ին առ. քաղաքաճանրովարտակով եւ ուղղակի կառավարութեան հսկողութեան ներքեւ։
18—50

ԸՆԿ. ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆԵՐԸ
Օսմ. Կայս. Պանքա
եւ Քրէտի Լիոնէ
Վարիչ գործակատարութեան
ԱՐԱՄ ՋՈՒՀԱՃԵԱՆ

Լիազօր Ընդհ. Ներկայացուցիչ
ՖՕՍԿՕԼՕ ՄԱՆԿՕ ԵՒ ԸՆԿ.
Կալաթա, Արապեան խան

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

1906 Մայիս 15էն (Հ. Տ.) սկսեալ մինչեւ անօրինութիւն։ 40—50

Վոսփորէն կամուրջ

11 պէյք. բաշ. չուպ. զանլ. ա. հիս. զանտ. Չէնկ. պէյլպ. գուզկ. պշքթ.
11 30 Միրկ. ը.հիս. պէպէք արնվ. գրչ. օրթ։
11 20 Ր.ա.գավաք ենիմ մզրպ պէյքտ Թար ենք միրկ պէշկթ։
2 30 Վնք չէնկ պէյլ գուզկ պէշկ։
11 45 Պէյքոզ բաշ սթն ը.ա.հ.ս գնտ պէպ անվ Գրչ օրթ պշքթ։
12 45 Միրկ Ր.հիս պէպ։
1 Արնվ գրչ. օրթ. պշկթ.
11 50 Ենմ Մէս պյքտ ք ն Թար պյք բաշ չպք զանլ ա.հսար գնտ պէշ։
1 15 ա.հիս. գնտ. վնք. չնկ պէյլ. գուզք. պշկ. Գապ։
1 Ենք սթն Գանլ միրկ ր.հիս պէպ անվ գրչ օրթ պէշիքթ.
12 15 Ենմ. մէսպ. պյքտ. Թար. ենք.
1 Ենմ մէս էյքտ Թար ենք միրկ Պէշկ՞։
2 Միրկ ր. հիսար պէպ արն
2 20 Գրչ. Օրթ գուզ ։
2 15 Վնք. Չէնկք. պէյլ. պէշկթ.
1 3 Թրպ Պէյքոզ Բաշ Չպք գնլ ա.Հիսար գնտ պէշիկ.
2 40 Ա.հիսար զանտ վնք չէնկ Պէյլ զգկ պշկ։
1 Ր.ա.զվզ, Ենիմ. մէսր. պյքտ. Թար. ենք. սթն. միրկ. պէշկ։
2 45 Միրկ ր.հիս պէպ անվ գրչ օրթ պշկթ։
3 30 Վնք չնկ պէյլ պշ։
3 Պէյզզ. բաշ. չուպլ. զանլ. ա. հիսար. գնտ. պէշկ.
4 Ա.հ.ս գնտ վնք չնկ պէյլ պշկթ
3 Ենմ. մէսր. պյքտ. Թրպ. ենք. սթն. միրկ. պէշկթ։
3 45 Միրկ. Ր.հիս. պէպ. արնվ. գրչ. օրթ. պէշկ.
4 4 Պէպ ար վ գրչ օրթ պշկ.
4 30 Ենմ. մզր. պյքտ. Թրպ. ենք. միրկ. ը.հիս. պէպ. պշկ։

5 35 Ա.հիս. գնտ. Չէպ. արնվ. գրչ. օրթ. պշկ։
4 45 Պէյք. բաշպ. չուպք. գնլ. ա. հիս. զանտ. պէլպ։
5 30 Վանիք. չէնկ. օրթ. գուզք. պշկթ.
5 45 Թրպ. Պէյք. բշպ. չպք. զանլ. ա. հիսար գնտ. պէպք։
6 15 Ենմ. մէզր.պյքտ. Թրպ. ենք. սթն. միրկ. ը. հիսար պէպ. արնվ. գուրչ. օրթ. պշկթ.
7 15 Պէպ. արն. վնք. Չնկլ. պէյլ. օրթ. զգկ. պէշկ. գապ.
8 15 Ա-Ր. հիսար. զանտ. պէպ. արնվտ. գուրչ. չէնկ. պէյլպ. օրթ. գուզ պէշկ. սկտ։
8 15 Ենիմ. մէսրպ. պէօյքտ. Թարպ. ենիք. սթէն. միրկ. ը. հիսար. պէպ. արնավտք. գրչ. օրթ. պէշիկթաշ։
8 15 Պէյք. բաշ. չ.ք. զանլ. միրկ. ը. ա. հիսր. գնտ. պէպէք վնք. գրչ. պէշկ։
7 50 Ր. ա. զավ. մէսր. պէօյք. Թրպ. պյզ. բաշպ. չ.պլ. զանլ. ա. հիսար. զանտ. վանիք. չէնկ. պէյլպ. գուզ. պէշիկթաշ։
10 21 Արնավտք գրչ։
9 55 Սթն. միրկ. պէշկթ։
10 Ենիմ. մէսր. պէօյք. Թարպ. ենիք Սթն. Մրկ. ը.հիսր պէպ. արվտ. Օրթ. պշկ։
11 Միրկ ր.ա.հիս գնտ պէպ արնվ Օրթ զգկ։
10 30 Պէյքոզ բաշ չպք զանլ ա. հիս գնտ չնկ պէշիկթաշ։
10 51 Արն վնք գրչ չէնկ պէյլպ Օրթ զգկ պշկ։
11 40 Վնք. Չէնկ. պէյլ.
11 50 Թար պէյքոզ բաշ չուպ գնլ։
12 3 Միրկ. Ր.Ա.հիս. գնտ.
10 50 Ր.ա.զավ ենմ. մէսր պյքտ Թրպ ենք միրկ պէպ արնվ պէշկ։
12 55 Պէշկ. Իսկ.

Կամուրջէն Վոսփոր

12 Պէշկթ. օրթ գրչ արնվ. պէպ. ր. հիս. միրկ. սթն. ենք. Թրպ. պէօյ. մէս. ենմ. ր.ա.զավ։
12 30 Պէշկ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. զանտ.ա.հիսար զանլ. չուպ. բաշ. պէյք. Թար։
1 Գապթ. պշկթ. օրթ. գրչ անվ պէպ ր.հիս միրկ սթ. ենք Թար Պէյքտ մէս ենմ
1 30 Պէշկթ. սկիւտ.
1 30 Սկիւտար գուզկ. պէյլ չէնկ վնք գնտ ա. հիս զանլ չու բաշ պէյքոզ
1 45 Գպթ Պշկթ. օրթ. անվ պէպ ր.հիս միրկ։
2 Գանտ ա.հս։
2 30 Պէշկ. օրթ. գրչ արնվ. պէպ. ր.հիս. միրկ. սթն ենք Թ. ր պէօյքտ. մէս. ենմ.
2 35 Գուզկ. Օրթ. ր.հս միրկ,
3 Պէյլէր չնկ վնք։
3 15 Պշկթ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. զանտ. ա.հիս. զանլ. չպուզ. բշպ. պէյքոզ.
3 3 Գապթ. Պէշկթ. գուզկ. օրթ. պէյլ. չէնկ. արնվ. վնք. զանտ. ա. ր. հ.ս. միրկ. զանլ. սթն ենք. բշպ պէյքոզ Թար։
4 05 Պէշկթ. օրթ գուչչ արնվ պէպ ր.հ.ս միկ սթն ենք Թար պէյք մէս ենմ։
3 50 Ա.ն. պէպէք
4 30 Պշկ. գ.կ օրթ գրչ վնք։
5 Պէշկ. գուզկ պէյլ չէնկ վնք զանտ ա. հիս. զանլ չպք բաշ պ յք Թար պէյքտ մէս ենմ
4 55 Պէպ զանտ ա.հիս
6 Պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. ր. հիս. միրկ. սթն. ենք. Թր. պէօյք. մէս. ենմ. ր. ա. զավզ
7 5 Պէպ. զանտ. ա.հիսր. միրկ. գնլ.չպք.ենք բաշ. Պէյքոզ։
6 15 Գապթ պշկ զգկ պէյլ չնկ արն վնք պէպ։
6 45 Պէշիք. գուզկ. օր․. պէյլ. չէնկ. արնավ. Պէպ. զանտ. ա, ր.հիսար

7 45 Պշկթ. օրթ. գրչ. արն. պէպ. ր.հիս. միրկ. սթն, ենք. Թրպ. պէօյք. մէս. ենմ.
8 45 Պշկ. գուզկ. պէյլ. չէնկ. վանիք. զանտ. ա. հիսար. զանլ. չու. բաշ. պէյքոզ.
8 50 Պէշիկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. ր.հիս.միրկ. սթն.
9 15 Պշկ. Միրկ ենք Թար պէօյ մէս ենմ ր.ա. զավազ
9 20 Պէշիք Օրթ գրչ արն պէպ զանտ ր. հիս. միրկ սթն։
9 50 Օրթ գու ա վտ։
10 5 Ենք Թար Պէյքտ մէս ենմ։
9 40 Պէշկթ. Գզկ. պէյլ. չնկ. վնք. գնտ ա.հս։
10 25 Պէշքթ. զանտ. ա. հիս. զանլ. չու. բաշ. պէյք. բշպն. մսպ. ր.ա.զավ։
10 15 Պէպ ր.հս միկ.
10 40 Պշկթ. մ.կ սթն ենք Թար պէյքտ մէս ենմ
10 20 Օրթ. Գու անվ վնք։
10 30 Պշկ. Գուզկ. պէյլ չէնկ
10 30 Գապ Պշքթ. Սկիւտ.
11 5 Պէշկ. պէյլ չէնկ վնք
11 15 Պշկ. միկ սթէն ենք Թար պէյքտ մէս ենմ։
11 Պէշկ. օրթ. Գո-չ. անվ. պէպ. գնտ. ա. ր.հիս. միրկ. գնլ չպք. բշպ. պյքոզ.
11 35 Պէշկթ. զանտ. ա. հս. զանլ. չու. բաշա. պէյքոզ
11 55 Պշկ. մրկ. ենք. Թար պէօյք. մէս. ենմ։
11 45 Պէշկթ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. ր.հիսար. միր. սթն. ենմ.
11 50 Գուզ. պէյլ. չնկ. վան. պէպ գնտ.
12 20 Օթք. արնվ. պէպ. ր. հիս. միկ. են ։
12 30 Պշկ. գնտլ. ա.հս. զանլ. չու. բաշ. պէյքոզ
12 25 Պէշիկ. զգկ. պէյլ. չէնկ. գրչ արնվ.
12 35 Պէշիկ. Ենք. Թրպ. պէօյք. մէս. ենմ.

ՍԿԻՒՏԱՐԻ ԳԻԾ

Սկիւտարէն Կամուրջ

11 50		6 45	Պէշիկ. Գապ.
12 20		7 30	Պէշիկ.
1 —		8 15	Պէշիկ.
1 30		9 —	Պէշիկ.
2 —		9 30	Գապ. Սիրք.
2 30		3 35	
3 —		10 5	
3 15	Գապ. Սիրք.	10 30	
3 30		10 55	
4 —		11 —	Գապ. Սիրք.
4 45		11 20	Գուզկունճուք
5 —	Գապ. Սիրք.	12 5	
5 30		1 —	
6 15			

Կամուրջէն Սկիւտար

11 30		7 35	Պէշիկ.
12 10		8 15	Պէշիկ.
12 40	Գզկ, (1 15)	8 30	Գապ. Պէշիկ.
1 20		9 —	
1 50		9 45	
2 20		10 10	
2 50		10 30	Սր.էն Գպ.Սկ.
3 20		10 35	
4 —	Գուզ. (4 30)	11 —	
4 —	Սր.էն Գպ.Սկ.	11 35	
4 50		11 45	Սրք.էն Սկտ.
5 45		12 10	
5 50		12 45	
6 50	Պէշիկ.		